

Iz Zvezne skupščine

(Nadaljevanje s 1. strani)

Živimo v času uresničevanja samoupravne socialistične družbe, v kateri neposredni proizvajalci in vsi delovni ljudje nastopamo kot samoupravljavci, kot odločilni dejavniki pri reševanju vprašanj o življenju, razvoju in vseh drugih zadevah pomembnih za nadaljnja gibanja naše samoupravne družbe.

V mesecu aprilu bo prišel v skupščinsko proceduro Zakon o združenem delu, za katerega je izredno zanimanje predvsem s strani organizacij združenega dela. Predlagatelj tega zakona je komisija Zveznega zbora skupščine SFRJ, ki pripravlja zakone s področja združenega dela. Pred sprejetjem omenjenega zakona v Zvezni skupščini bodo organizirane javne razprave v delegatskih bazah in organizacijah združenega dela, kjer bodo predstavniki predlagatelja odgovarjali na postavljena vprašanja iz vsebine omenjenega zakona. Pričakujemo, da bodo strokovni delavci OZD BPT k tem razpravam dali svoje prispevke.

Še nekaj važnejših zakonov, ki bodo predmet razprav v mesecih marec, april in maj:

— zakon o bančnem poslovanju in bančnih organizacijah;

— zakon o temeljnih pravicah sredstev v družbeni lastnini;

— zakon o sistemu ukrepov, ki preprečujejo spodkopavanje enotnosti jugoslovanskega trga;

— zakon o temeljnih lastninskih pravnih razmerjih;

— zakon o standardizaciji (JUS norme);

— zakon o prisilni poravnavi in stečaju;

— zakon o varstvu industrijske lastnine;

— zakon o sredstvih rezerv;

— zakon o vrednostnih papirjih;

— predlog zakona o varstvu družinskih članov oseb, ki so v obvezni vojaški službi.

O sprejetju zakonov iz omenjenih področij boste več izvedeli v prihodnjih številkah našega glasila.

T. J.

Zbor združenega dela

UVELJAVLJANJE IN IZVAJANJE DELEGATSKEGA SISTEMA IN DELEGATSKIH ODNOSOV V OBCINI TRZIČ

K navedenemu so stališča predsedstva OK SZDL sledeča: Kar zadeva delo in odnos OK SZDL in DPZ je potrebno upoštevati vse do sedaj sprejete sklepe, predvsem pa sklepe sprejete na 3. seji OK SZDL ter na konferenci ZK.

V zvezi z nadomestnimi volitvami delegatov naj predsedstvo SO in OK SZDL predlagata ustreznim republiškim organom, da se postopek nadomestnih volitev poenostavi.

V predlogu stališč naj se glasi: Pripraviti osnutek in predlog poslovnika za delo delegacij oz. konference delegacij.

Sveti krajevnih skupnosti morajo prav tako zagotoviti ustrezne pogoje, materialne in tehnične, za nemoteno delo svojih delegacij. Pri tem je treba proučiti možnost in na podlagi proučitve tudi postaviti tajnike v KS oz. organizatorje družbeno-političnega dela.

Predsedstvo SO in predsedstvo OK SZDL naj pripravita predlog za nadaljnje izobraževanje v letu 1976. Predlog izobraževanja mora biti odraz problematike, ki se pojavlja na področju potreb in zahtev po izobraževanju s strani delegacij in delegatov.

Predsedstvo SO naj skupno s predsedstvom OK SZDL pripravijo analizo o delovanju in uveljavljanju delegatskega sistema na relaciji občina — SRS — SFRJ. Gradivo naj se obravnava na seji SO ter naj se vnese v program dela SO za I. poletje 1976.

V sistemu informiranja je treba boljše izkoristiti dosedanje oblike in sredstva obve-

ščanja, predvsem glasil delovnih organizacij. Potrebno je zagotoviti boljše sodelovanje, vzklajevanje in dopolnjevanje (potrebe informacij) med Radiom Trzič in glasili delovnih organizacij.

Stališča delegacij KS Bistrice pa so sledeča:

— delegacija želi, da materiali za sejo zbora ne bi bili tako obširni in da so predlogi v gradivu podani alternativno,

— v primeru, da bodo gradiva tako obsežna kot za to sejo, naj na sestanku delegacije tolmačijo gradivo člani predsedstva SO Trzič oziroma člani izvršnega sveta SO Trzič.

Delegacija tovarne obutve PEKO Trzič ima na predlog stališč o izvajanju delegatskega sistema v občini naslednji predlog:

— gradivo za seje SIS naj delegacija dobiva v več izvodih in pravočasno. Dnevni redi za sejo so na splošno preobširni in gradivo dostikrat nerazumljivo. Zato odločitve delegatov niso vedno odraz baze, še predvsem ne, če delegati ne dobijo od skupščine material pravočasno.

Delegacija BPT ugotavlja, da:

— Za uspešnejše delo vseh delegacij predlaga, da zlasti obširnejša gradiva sestavljajo opremijo tudi s krajšimi in razumljivejšimi oblikami izvečkov. Neskladje med obsežnimi materiali in kratkim časom, ki nam je na razpolago, je še vedno ena od glavnih ovir za uspešnejše delo.

Vodja delegacije obrtnikov pa je predlagal, da bi skupščina obravnavala problem zasebne obrti v Trziču. Meni, da je delegacija obrtnikov zelo osamljena, predvsem so prisotni materialni problemi obrtnikov, ker menijo, da bo

potem njihovo delo veliko lažje.

Po tej razpravi je bil sprejet predlog dopolnitve stališč o izvajanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov v občini Trzič.

PROGRAM DELA SKUPSCINE OBCINE TRZIČ

K temu predsedstvo OK SZDL predlaga, naj skupščina obravnava problematiko o stanju kmetijstva v občini ter osnutek predloga srednjeročnih negospodarskih investicij na področju družbenih dejavnosti v občini, kar bi služilo za določitev prioritete in za predhodno razpravo o razpisu referenduma o samopriskrbi v občini.

Predsedstvo OK SZDL se zavzema za reševanje dileme glede sprejemanja odlokov na vseh treh zborih. Mnenja je, da ni potrebno, da o vseh odlokih razpravljajo in sklepajo vsi trije zbori.

V program dela SO naj se vnese tudi problematika zasebne obrti.

Po tej razpravi je bil program dela skupščine občine Trzič sprejet.

OSNUTEK RESOLUCIJE O DRUŽBENOEKONOMSKI POLITIKI IN RAZVOJU OBCINE TRZIČ V LETU 1976

Osnutek resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Trzič v letu 1976 se skupno s stališči in dodatnimi predlogi da v javno razpravo delovnim ljudem in občanom v TOZD in drugih delovnih skupnostih in KS, ki naj do 15. 3. 1976 dajo svoje pripombe in predloge.

DRUŽBENI DOGOVOR O RAZPOREJANJU DOHODKA V OBCINI TRZIČ ZA LETO 1976

Glede na podane pripombe in nujnost predhodne uskladitve se sprejem družbenega dogovora o razporejanju dohodka v občini Trzič za leto 1976 preloži in bo obravnavano ponovno na prihodnji seji SO.

PROGRAMI OBCINSKIH SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI ZA LETO 1976

Predsedstvo SZDL je do programov SIS zavzelo sledeča stališča:

1. Predsedstvo SZDL se strinja s programi SIS s tem, da morajo le-te v skladu s programi družbenopolitičnih organizacij dosledno in aktivno sodelovati pri izvedbi proučevanj in sprejetih sklepov v občini.

2. Že sprejete sklepe predsedstva OK SZDL v zvezi z organiziranjem skupnih služb SIS in koordiniranju dela med SIS in ostalimi družbenopolitičnimi dejavniki, je potrebno dosledno in čimprej uresničiti.

3. Zaposlovanje in nagrajevanje strokovnih delavcev v SIS je potrebno izvesti v okviru družbenega dogovora o določanju OD voljenim in imenovanim funkcionarjem. Skupna komisija za izvajanje družbenega dogovora o dolo-

čanju OD voljenim in imenovanim funkcionarjem v občini naj se ustanovi pri OO ZSS Trzič iz delegatov podpisnikov družbenega dogovora o določanju OD voljenim in imenovanim funkcionarjem.

4. Predsedstvo ugotavlja, da SIS ne predvidevajo sredstev za izobraževanje delegatov splošnih delegacij oziroma članov svojih izvršnih organov, tako kot predvideva predlog družbenega dogovora o družbenem izobraževanju v občini Trzič.

Delegacija tovarne obutve Peko Trzič je do programov SIS zavzela naslednja stališča:

Občinska raziskovalna skupnost ni zajeta v programu in zato tudi nima sredstev. Kljub svojim urgencam niso dobili odgovora. Ta skupnost je pomembna institucija in vseh morala biti prisotna na vseh področjih. Izhajajoč iz tega, so delegati menili, da je raziskovalno interesno skupnost nujno treba vključiti v program.

GRADNJA DOMA OSTARELIH

Delegati so bili seznanjeni, da bi bilo možno za gradnjo doma koristiti sredstva, ki so na razpolago v SRS (7.000.000 din) in sicer od stanovanjskih prispevkov upokojencev, katera se zbirajo pri republiški skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja. Ker za gradnjo manjka še veliko sredstev, so delegati menili:

1. da bi se ta sredstva vročila v banko, na katerega bi se dobilo 75 % kredita ali

2. da se ta sredstva prenesejo v trziško banko.

Za odplačilo anuitet bi po vsej verjetnosti zadoščala sredstva stanovanjskih prispevkov upokojencev.

Delegacija BPT Trzič je do programov SIS zavzela naslednja stališča:

1. Pri organizaciji dela strokovnih služb v samoupravnih interesnih skupnostih priporočamo odgovornim organom in organizacijam v občini, da se službe res racionalno organizirajo, s čimer bi dosegli večjo povezanost med njimi, pa tudi pocenitev. Mislimo na združevanje strokovnih služb, racionalnejšo porabo materialnih sredstev (prostorov, oprema), ustanavljali bomo še nove interesne skupnosti, tajnike pa bi potrebovali tudi v krajevnih skupnostih. Iz navedenega je razvidno, da smo priča hotelju po močnem povečanju sredstev za osebne dohodke, s tem pa siromajmo sredstva, ki jih interesne skupnosti potrebujejo za svojo dejavnost.

2. Iz programa Temeljne telesno kulturne skupnosti je razvidno, da iz svojih sredstev štipendirajo dva slušatelja Visoke šole za telesno kulturo. Vemo, da so absolutno te šole v bistvu pedagoški delavci, za katerih šolanje imamo pri izobraževalni skupnosti sklad za štipendije.

Prosimo za pojasnilo, kaj je Temeljno telesno kulturno skupnost vodilo k taki odločitvi?

Po navedeni razpravi so bili sprejeti programi občin-

skih samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1976.

DOGOVOR O SPLOŠNI PORABI V OBCINAH V LETU 1976

Sprejet je bil dogovor o splošni porabi v občinah v letu 1976, podpisnik dogovora bo ing. Vili Logar, predsednik IS SO Trzič.

OSNUTEK PROGRAMA NEGOSPODARSKIH INVESTICIJ OBCINE TRZIČ ZA LETO 1976

Sprejme se osnutek proračuna in negospodarskih investicij občine Trzič za leto 1976 in se da v javno razpravo zborom delovnih ljudi in občanov.

ODLOK O POSEBNEM OBCINSKEM DAVKU OD PROMETA PROIZVODOV IN PLAČIL ZA STORITVE

Sprejme se odlok o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in plačil za storitve.

ODLOK O DAVKU NA PROMET NEPREMIČNIN V OBCINI TRZIČ

Brez razprave je bil sprejet odlok o davku na promet nepremičnin v občini Trzič.

ODLOK O PRENOSU SREDSTEV, PRAVIC IN OBVEZNOSTI OBCINE TRZIČ ZA SREDSTVA UKINJENEGA DIS

Sprejet je bil odlok o prenosu sredstev, pravic in obveznosti občine Trzič za sredstva ukinjenega DIS.

POTRDITEV STATUTOV REGIONALNE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI KRANJ, OBCINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI TRZIČ, OBCINSKE SKUPNOSTI SOCIALNEGA SKRIBSTVA TRZIČ

Ob tem je delegacija BPT Trzič postavila naslednje vprašanje:

K gradivu za področje zdravstvenega varstva bi sodila obširnejša strokovna obrazložitve; zakaj periferne občine brez izjeme prikazujejo v poslovanju za leto 1975 sorazmerno visoke izgube, osrednje občine pa tega pojava ne beležijo (Kranj — Ljubljana center).

DELEGACIJA TOVARNE ZLIT TRZIČ:

Skupnost zdravstvenega zavarovanja naj organizira odgovarjajoče nadzorne službe, ki bodo kontrolirale izkoriščanje bolezenskih dopustov. S tem bi vsekakor močno zmanjšali bolezenske izostanke. Zbor delovnih ljudi ZLIT Trzič odločno zahteva od skupnosti zdravstvenega zavarovanja, da napravi red v zdravstvenem domu Trzič, kajti delavci v zdravstvu imajo prav take dolžnosti do dela, kot zaposleni v tovarni. Neupravičene in nerazumljive so zamude pri prihodu na delo, pri predolgih odmorih med delom in pri predčasnem zapuščanju dela.

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

Po razpravi so bili sprejeti statuti občinske zdravstvene skupnosti Tržič, regionalne zdravstvene skupnosti Kranj in občinske skupnosti socialnega skrbstva Tržič.

IZVOLITEV ČLANOV IZVRŠNEGA SVETA

Skupščina je v izvršni svet izvolila naslednje:

1. Bruna Godnova — funkcijo v izvršnem svetu bo opravljal profesionalno,

2. Viktorja Kralja — funkcijo v izvršnem svetu bo

opravljal volontersko,

3. Jožeta Grosa — funkcijo v izvršnem svetu bo opravljal volontersko,

4. Marjana Šarabona — funkcijo v izvršnem svetu bo opravljal volontersko.

V SVET KOMUNALNEGA PODJETJA SO BILI IMENOVANI NASLEDNJI DELEGATI

— Janez Plajbes — SGP Tržič

— Franc Kavčič — TIKO Tržič

— Metod Ahačič — BPTakcije kot v preteklem obdobju (ogledj sejmov in razstav, ogled tekstilnega muzeja na Vrhnikih, sodelovanje pri akciji pridobivanja učencev za vpis v TTS itd.), letošnja posebnost pa bo proslava 20-letnice delovanja društva. Tudi šport in rekreacija članstva imata svoje mesto v programu dela DITT v naslednjem obdobju.

Po izvajanju tov. Zupana in ostalih poročil je glavni direktor tov. Lončar podal krajši referat o poslovanju podjetja v preteklem letu, pri čemer je na podlagi zaključnega računa prikazal težaven položaj, v katerem se je znašla tekstilna industrija in BPT. Ob koncu je pozval članstvo DITT naj v največji možni meri tvorno sodeluje pri vseh programih za napredek BPT. V diskusiji na poročila in izvajanje glavnega direktorja je bilo iznešenih več koristnih pripomb in predlogov, ki bodo v vsakem primeru služili odboru za še boljše in uspešnejše delo v bodoče.

Na predlog kandidacijske komisije je bil nato izvoljen nov Izvršni odbor, ki ga sestavljajo: ing. Jože Zupan, ing. Karel Bečan, ing. Janez Smid, dipl. ing. Stanislav Pesjak, dipl. ing. Bernarda Jerab, ing. Miro Pirih, Ignac Pirjevec, Franci Aljančič, Slavko Teran, Alojz Bodlaj, Rudi Ahačič, Olga Peternej in Francka Dolžan.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Jože Solar, Sonja Sajovic in Magda Martič.

Za predsednika društva je bil ponovno izvoljen tov. Jože Zupan, za tajnika pa Francka Dolžan.

Glede na to, da v letošnjem letu praznuje društvo 20-letnico delovanja so bili za častne člane društva izvoljeni: Andrej Hladnik, Slavka Hladnik, Ivo Bele, Vili Perko in

Andrej Zupan; za zaslužne člane pa: glavni direktor Janez Lončar, dipl. ing. Stanislav Pesjak, ing. Karel Bečan, ing. Miro Pirih, ing. Janez Smid, ing. Jože Zupan, Ignac Pirjevec, Jože Solar, Rudi Ahačič in Marjeta Mrak. Izvoljeni so ob tej priliki prejeli priznanja.

Čeprav vidimo, da je društvo kot celota pri svojem delu zelo uspešno, pa to v bistvu ne drži, kajti društvo šteje 106 članov, med njimi pa jih je vsaj 60, če ne celo več, ki so le formalni člani torej le na papirju in so neaktivni (v kolikor bi zanje ne ustrežal bolj izraz nezainteresirani oziroma pasivni). Pri teh članih se pokaže »aktivnost« le v takih akcijah, kjer gre za ogled tovarn, sejmov in razstav v inozemstvu (Frankfurt, Bludenz, Milano), medtem ko za ostale akcije pač »nimajo časa«. Naj bo kakorkoli dejavnost, vedno so prisotni isti obrazi in kazalo bi v okviru novosprejetih pravil društva pričeti primerne ukrepati, s tem pa vzpodbuditi k delu vsaj uste člane, ki bi se z določenim impulzom končno le zavedli, da so člani društva. Po vsaki izvedeni akciji pišemo »udeležba je bila slaba, saj se je...«, vendar zaenkrat zadeva še vedno ni nič drugačija; to je pokazala tudi udeležba na skupščini, ko se je bilo treba poslužiti 14. člena pravil, da je bila skupščina sploh lahko izvedena. Novi Izvršni odbor bo moral te problematiki posvetiti več pozornosti in v skrajnem primeru tudi ustrezno ukrepati, sicer bo tako kot doslej, ko je vse breme ležalo na pešči članov, ki pa kljub najboljšim željam, sposobno stim in poštvrtovalnosti ne bo uspela v celoti realizirati dobro in pestro sestavljenega programa dejavnosti društva.

lovalo je pri proslavi 90-letnice podjetja, pri akciji gradnje planinske koče na Dobriči itd. Za svoje člane je društvo organiziralo podobno kot lansko leto, obisk opere in sicer ogled opere »Glumači«.

Člani društva pa pri svojih

Redna letna skupščina DITT

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev BPT je imelo 20. februarja svojo redno letno skupščino, na kateri so pregledali in ocenili dosedanje delo ter sprejeli delovni načrt za v bodoče.

Po izvolitvi organov skupščine je bila na dnevnem redu najprej obravnava pravil društva, v katerih je nekaj bistvenih sprememb, predvsem v smislu dolžnosti in odgovornosti članstva, o volitvah, o prenehanju članstva itd. Na nova pravila člani društva niso imeli pripomb in so jih v celoti sprejeli oz. potrdili. Ob tej priliki je bil sprejet tudi sklep, da DITT BPT pristopa k samoupravnemu sporazumu o združitvi društev v zvezo ZITT SRS.

Sledila so poročila, med katerimi je najprej predsednik tov. Zupan govoril o delu društva od 8. 4. 1975 do 20. 2. 1976. Iz njegovega izvajanja je razvidno, da je bilo društvo tudi tokrat zelo aktivno in je še vedno eno najbolj delovnih društev v republiki. Za svoje delo je društvo prejelo ob priliki praznovanja 90-letnice podjetja tudi priznanje. Upravni odbor, ki je vodil celotno dejavnost DITT, se je v času od plenuma redno sestajal ter obravnaval tekočo problematiko, predvsem pa izvajanje posameznih akcij. Teh je bilo v zadnjih 10 mesecih kar precej, saj so bile izvedene tri ekscurzije v tekstilna podjetja, BPT pa so obiskali člani DITT iz Duge rese. Ena večjih in zahtevnejših akcij v tem času je bila organizacija ogleda mednarodne razstave tekstilnih strojev ITMA v Milanu, katere se je udeležilo 55 članov društva. Tudi ogledi jesenskega velesejma v Zagrebu in sejma

»Moda« v Ljubljani so bili ena izmed dejavnosti društva. V poročilu predsednika je bilo zaslediti tudi aktivnosti društva navzven, kjer je treba



Delovno predsedstvo na skupščini

omeniti organizacijo sestanka gorenjskih delovnih organizacij o razvojnih tendencah slovenske tekstilne industrije in organizacijo izrednega plenuma ZITT, katero je na predlog republiškega odbora prevzelo društvo, na plenumu (64 delegatov iz vseh društev) pa je tekla razprava o kritični situaciji tekstilne industrije.

Društvo je skupaj s strokovno službo tudi aktivno sodelovalo pri akciji vpisa v Tehnično tekstilno šolo, sode-

akcijah niso pozabili na tragično preminula člana DITT dipl. ing. Vladimirja Halužana in Jožico Dolinar. Poleg spominskega pohoda za Ak in izvedbe Halužanovega memoriala v slalomu, je bil organiziran tudi pohod k spominski plošč Jožice Dolinar, ki se je ponesrečila v Rateških Poncah.

Ze grobi pregled aktivnosti kaže, da je bilo marsikaj izvedenega, seveda pa vse akcije, ki so bile predvidene v programu dejavnosti, niso bile realizirane, kar pa je razlog tudi v tem, da je od 106 članov res aktivnih le dobra četrtina.

V programu za naslednje obdobje je predvidenih precej akcij, med katerimi velja omeniti ekscurzije v Vezenine, CIB, Bačo-Podbrdo, Dugo reso, rudnik v Zirovskem vrhu, Kemično tovarno Hrastnik in sejem transportnih sredstev v Padovi, poleg teh pa je možen ogled še tovarne Gorenje, Mura, Lisca, Jutrjanjka itd. ter DO v naši občini. Društvo ima v načrtu tudi predavanja iz področja organizacije, vodenja, razvoja nove tehnologije in iz družbenopolitičnega in samoupravnega področja. Pri izdelavi programa aktivnosti je vključeno tudi sodelovanje pri izvajanju večjih akcij v podjetju (stabilizacijski program, reorganizacija ipd.) ter podobne

Učenci osnovnih šol v BPT

Vsako leto pridejo v podjetje na ogled proizvodnih obratov učenci raznih šol, med njimi tudi učenci zadnjih razredov osnovnih šol. O enem takih obiskov je Smiljana Brkljač, učenka 8. c razreda OŠ heroja Bračiča, napisala:

Ogledali smo si Bombažno predilnico in tkalnico.

Letos se učenci osmih razredov seznanjamo s poklici, saj bo odločitev, kam bomo šli po končanju osnovni šoli, vplivala na naše življenje. Da bi se čim bolje seznanili z raznimi poklici, tehnološkimi postopki in vzdušjem v proizvodnih obratih, smo si ogledali že več temeljnih organizacij združenega dela v Tržiču. Med njimi smo obiskali tudi Bombažno predilnico in tkalnico.

Vsi učenci našega razreda smo se zbrali pred tovarno ob zgodnji jutranji uri. Sprejela sta nas dva predstavnika tovarne. Zunaj je pritisikal oster mraz, zato smo hitro stopili v predilnico. Ogledali smo si različne, zelo modernizirane stroje. Tovarišica nam je ob njih razlagala njihov pomen in delo. V predilnici iz bombaža po več postopkih napravijo tanke niti. Te smo potem spremljali v tkalnico, kjer iz teh nit stekajo platno. Pred vojno so uporabljali za izdelavo blaga le

bombaž, v zadnjem času pa uporabljajo tudi umetna vlakna. V tkalnicah so me navdušili moderni stroji, njihova edina pomanjkljivost pa je, da povzročajo preveč hrupa. Ko je blago stekano, potuje v oplemenitilnico. Tam ga obelijo in oplemenitijo. Naša naslednja postaja je bila konfekcija. Do nedavnega so izdelovali le standardno belo posteljino, zdaj pa so se preusmerili v izdelovanje barvne posteljnine po vzorcih Pierra Cardina. Enobarvno posteljino izpolnjujejo vezene Marcusovih strojev. Te vezene so res lepe. Končno izdelek zlikajo in embalirajo in tako v skladiščih čaka na kupce. Ta posteljina ni iskana samo v Jugoslaviji, temveč tudi v tujini.

Vsaka ekscurzija nas ne pelje samo v svet novih poklicev, marveč nam pomaga oblikovati tudi odnos do dela, saj si marsikdaj nismo niti znali, niti mogli predstavljati, kakšno je delo v neposredni proizvodnji.

(Nadaljevanje na 4. strani)



Predsednik društva predaja priznanje častnemu članu Ivu Beletu

Učenci osnovnih šol v BPT

(Nadaljevanje s 3. strani)

Milena Fornazarič iz 8. b razreda pa je o ogledu podjetja napisala naslednje:

17. novembra smo si učenci osmih razredov in v okviru poklicnega usmerjanja ogledali Bombažno predilnico in tkalnico v Trzinu. Tovarno smo si ogledali tako, kot si obrati sledijo v tehnološkem postopku, se pravi, najprej predilnico. Začetek tehnološkega postopka se začne že v čistilnici, kjer bombaž zrahlja in čisti. Na mlakalnikih se zasnuje nit, nato sledi raztezanje, nakar prejo predelajo v sodobnem predilnem stroju, ki je tako izpopolnjen, da se je spremenil tudi tehnološki postopek. Odpadeta kar dve fazi predpredenja in previjanja preje. Tako dobljeno prejo predilnica dobavlja tkalnici, kjer na avtomatskih stavah stekajo tkanino. Tudi tkalnica je prav tako kot vsi ostali obrati, modernizirana, saj ima danes 650 avtomatskih tkalskih strojev in 40 brezčolničnih tkalskih strojev, ki vnašajo votek s teleskopskimi podajalci. Na teh strojih se vsak dan natke veliko tkanine, ki jo oplemenitijo.

Perejo jo in izkuhavajo v kotlih, sledi beljenje z natrijevim hipokloritom. Blago večkrat izpirajo in ga posušijo na sušilnih valjih. Tako beljene ali barvane tkanine izmerijo in opremijo. Del blaga pošljejo na trg za posteljino, del pa predela obrat konfekcije. To je razmeroma mlad obrat, ki so ga odprli šele leta 1964. V konfekciji šivajo poleg klasične posteljnine še rjuhe za jogije, namizne garniture, brisače itd. Ogledali smo si še vezilne avtomate, ki vezejo vzorce na posteljino.

S tem je bil naš ogled tovarne končan. In kakšni so naši splošni vtisi o BPT? Da je to zelo moderna tovarna, saj smo videli mnogo novih strojev, ki že obratujejo ali pa jih šele vgrajujejo. Tudi delavci so nas povsod prijazno pozdravili, naš vodič pa nam je razkazal celo tovarno. Edini smo si, da je bil ogled za nas zanimiv in koristen. Delovnim ljudem Bombažne predilnice in tkalnice pa želimo še veliko delovnih uspehov in še enkrat 90 let, kakor so jih praznovali pred kratkim.

Eno vprašanje — šest odgovorov

O tem, kakšno je stanje v jugoslovanski tekstilni industriji, ni treba posebej govoriti, še manj pa razlagati trenutni položaj naše OZD, saj vemo, da je zadeva dokaj resna in zahteva polno mero prizadevanj na vseh področjih našega dela. Znani so nam ukrepi za učvrstitev organizacije, vemo pa tudi, da se bo položaj podjetja izboljšal le, če bo pri tem sodeloval sleherni član kolektiva, seveda vsak po svojih močeh. Naši delavci so o trenutnem položaju naše OZD dobro informirani; o tem kako gledajo na ne najbolj zavirljivo situacijo, v kateri se nahajamo, pa so nam odovorili nekateri posamezniki, ki smo jih zaprosili za razgovor.

Julka Škantar dela v tkalnici že 17 let, sedaj posluhuje PICANOL tkalske stroje.

»Mislim, da zajec tiči v grmu, ki mu pravimo prodaja. Naša delovna organizacija

dimo največ. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da je življenjska doba tega perila sorazmerno dolga.

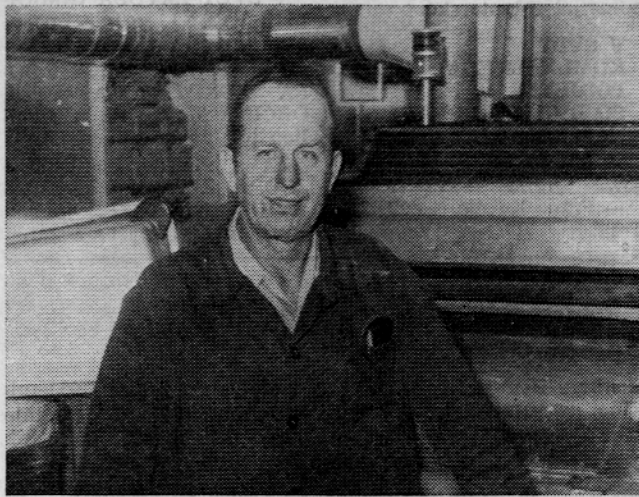
Na tem področju bi se dalo še marsikaj narediti, saj trg



dela na področju posteljnega perila in prav to je po mojem mnenju tisto prvo, kar človek najlažje pogreša, saj mora najprej kupiti tisto, s čimer se preživlja, nato obleko in šele nazadnje blago za posteljno perilo, katerega nare-

gotovo še potrebuje naše blago. Novo posteljno perilo kupujejo največkrat mladi zakonski pari, bolnice in hotelska podjetja, zato bi bilo prav na teh področjih tržišča potrebna učinkovitejša reklama.«

Andrej Zupan dela v predilnici. V podjetje je prišel pred tridesetimi leti in začel delati kot mazalec strojev, čez nekaj let je napredoval do pod-



mojstra, pred dvajsetimi leti je postal mojster in to delo opravlja še danes.

»Želim, da bi se vključili v stabilizacijski program z de-

janji, ne le z govorjenjem in pisanjem. Za prepotrebno smatram, da se najprej zmanjšajo notranje rezerve. Okrniti je treba porabo uten-

ziliz, raznih mazil in ostalega potrošnega materiala, ki je potreben za redno obratovanje.

Bruno Teran je zaposlen v V. DE. Za strojnega ključavničarja se je začel učiti 1958. leta, od tedaj vseskozi dela v mehanični delavnici, kjer sedaj posluhuje rezkalni stroj.

»V naši tovarni je bilo kupljenih precej novih, modernih strojev, pri nas, oziroma za vzdrževanje teh novitet pa se neredko pozablja, saj v zadnjem času nismo kupili novih strojev in orodja, kar bi nam omogočilo hitrejšo in kvalitetnejše delo. Marsikaj delamo še tako kot naši očetje, ker drugače zaradi zastarelega strojnega parka ne moremo.

V našem podjetju je slabo organizirana raziskava tržišča, saj en sam človek ne more narediti vsega. Potrebna bi bila ekipa delavcev, ki bi delala na tem področju, saj bi bila na ta način tudi naša prodaja uspešnejša.

Ze pred demontažo starih strojev bi morala posebna

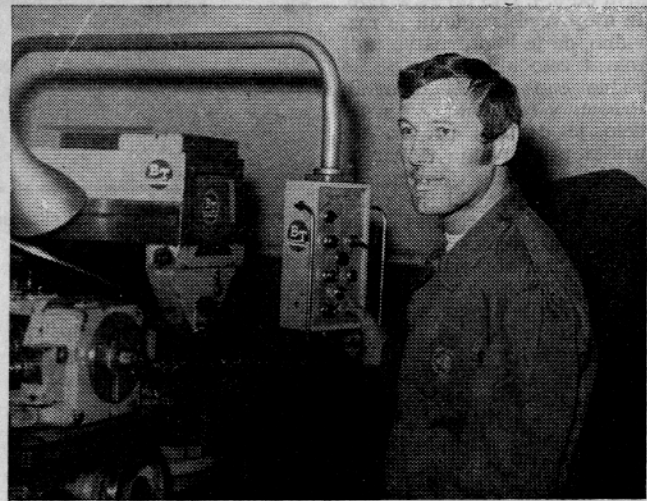
strokovna komisija ločiti še uporaben material od tistega, ki bi ga prodali DINOSU. Večkrat se dogaja, da so demontirani stroji izpostavljeni vremenskim nepravilnostim, tako da tudi še uporabni strojni

Skozi tridesetletno vključevanje v delovni proces lahko rečem, da smo bili s porabo omenjenega materiala včasih precej bolj vestni kot danes.

Premalo gledamo na odpadke! Včasih so se ti racionalneje izkoriščali, saj smo jih sortirali v tri vrste, danes pa te ponovno čistimo (vse vrste enak), zato pa dobimo neenakomerno težo svitkov. Včasih smo vse odpadke lahko predelovali v vato, ki smo jo drago prodajali! Poleg tega smo uporabljali stroj za trganje niti, ki je omogočal niti predelati nazaj v vlakna, katera smo potem uporabljali za izdelavo vrvice. Skratka, premalo pazimo na denar, ki neuporabljeni leži v odpadkih in preveč smo se preorientirali samo na proizvodnjo posteljnega perila in metrskega blaga. Smatram, da je zelo važna tudi kadrovska politika, katera mora postati sestavni del samoupravnega odločanja. Pomembno je, da na določeno mesto kadrujemo človeka, o katerem vemo, kako in kaj dela.«

deli zarjavijo — torej niso več uporabni.

Tudi na omenjeni način bi se dalo prihraniti marsikateri dinar in tako pomagati izboljšati nič kaj zavirljivo stanje, v kakršnem se je znašlo naše podjetje.«



Janez Slapar-Temšak dela v BPT že 16 let, sedaj je predelavec v transportni skupini.

»Če gledamo celotno jugoslovansko industrijo, bi morala podjetja izdelovati takšno blago, da ne bi s posameznimi artikli konkurirala drug drugemu. Tako tudi v tekstilni industriji ne bi bilo treba eni tovarni izdelovati oziroma poskušati poriniti na trg širokega asortimana izdelkov, ampak le določene, s katerimi si je podjetje že ustvarilo tradicijo oziroma že s tem zagotovilo prodajo. Če se že začne izdelovati nov artikel, bi bilo treba tržišče res temeljito raziskati, kar bi zagotovilo boljšo in manj moteno prodajo. Zdi se mi, da je treba iskati rezerve tudi in predvsem v administrativnih

službah. Kar pogledjmo primer z računalnikom. Kupili smo ga zato, da bi nadome-

ščal človekovo delo, lahko pa trdim, da ostaja računalnik premalo izkoriščen.



Alenka Markun se je v BPT zaposlila kot pripravnica leta 1968. Pet let je delala v kontrolnem oddelku, leta 1973 pa je premeščena v konfek-



Ada Anderle dela v BPT že 28 let. Vseskozi od začetka do danes je zaposlena v belinici na delovnem mestu kontrolorka tkanin.

»K sreči smo nov, modernejši strojni park kupili pred lanskoletnimi poostrenimi uvoznimi ukrepi. To letos ne bi bilo možno, ker nimamo finančnega kritja, pa tudi uvozno dovoljenje bi le stežka dobili, ker premalo izvažamo. Delo na novih strojih je neprimerno lažje in kvalitetnejše, nenazadnje pa tudi za zdravje manj škodljivo, saj smo se z nabavo novih strojev izognili prejšnjemu ropotu.

Zdi se mi, da smo pri vsem tem hitrem tempu življenja, ki nas spremlja vsak dan, pozabili na neko bistvo, ki bi moralo biti lastno vsakega delavca pa naj dela v proizvodnji ali upravi — delovno zavest je treba vsakomur najprej privzdigniti in razvijati. Le na ta način bo delavec

cijo na delovno mesto vodja izmene.

»Pred nami je naloga, da se dogovorimo o tem, kako bomo delali in živeli v bodo-

če. Prvo, kar vsi vemo, je to, da bo gospodarska situacija to leto veliko bolj zapletena, kot je bila lanska. Lahko pričakujemo, da bomo letos imeli občutno več težav in problemov kot smo jih imeli doslej. Tega se moramo dobro zavedati in biti toliko bolj pripravljeni. Večkrat je težje doseči dobro notranjo organiziranost ter s tem povečano produktivnost, kot pa nabaviti nekaj modernih strojev; za katere večkrat ne vemo, kaj in kako bi delali z njimi. Pomanjkljivosti, ki obstajajo, ne bodo izginile same od sebe, temveč se bo za odpravo le-teh treba pošteno potruditi. Vsi delavci, predvsem strokovne službe, bodo morali delati čim bolj in dati od sebe čim več, saj vsi poznamo izrek, ki pravi, da se vsako delo da še boljše opraviti in zato od njega imeti še večje koristi.«

svoje delo opravljal vestno in pri tem pazil na material ter delovni čas.

Stanje prodaje na tuja tržišča se zadnje čase znatno popravlja, saj skoraj vse dela-

mo za izvoz, torej ne več za zalogo oziroma skladiščenje kot lansko leto. Precej je tudi uslužnostnega dela za druga domača tekstilna podjetja.«

F. G.



Standardizacija

(Nadalj. s prejšnje številke)

4. Jugoslovanski tekstilni komitet JKT

4.1. Predpriprava

JZS je za dan 13. 3. 1974 sklical sestanek v zvezi s podpisom samoupravnega sporazuma o ustanovitvi in sodelovanju tekstilnega gospodarstva Jugoslavije v tehničnem odboru za standardizacijo tekstila. Osnovna naloga tega odbora bi bila izdelava enotnega mehanizma za reševanje vprašanj s področja interne standardizacije in kvalitativnih znakov. Poleg tega vprašanja pa naj bi bilo rešeno še vprašanje sodelovanja v mednarodni organizaciji ISO tj. v TO za tekstil (TC 38), za tekstilne stroje (TC 72) in za mere oblek (TC 133). Zaradi različnih gledanj na probleme interne standardizacije in kvalitativnih znakov ni bil sprejet osnutek tehničnega odbora za tekstil, temveč je bil v

drugi točki dnevnega reda sprejet predlog o ustanovitvi tekstilnega komiteta, ki bi skrbel za vprašanja mednarodne in nacionalne standardizacije.

V času po zaključku znanega posvetovanja STANDARDIZACIJA 74 je tekstilna komisija za kontrolo kvalitete pri GZ SRS organizirala posvetovanje o vlogi slovenske tekstilne industrije pri jugoslovanski standardizaciji. Posvetovanja se je udeležila večina predstavnikov DO tekstilne industrije, predstavnikov inštitutov, fakultete in JZS njegovim direktorjem dipl. inž. M. Krajnovičem. Na osnovi sklepa z dne 13. 3. 1974 o ustanovitvi JKT se je posvetovanje udeležil tudi bivši generalni sekretar JEK profesor Mlakar, ki je orisal delo tega komiteta. Sprejet je bil sklep o pričetku akcije za JKT in določen iniciativni odbor, ki ga sestavljajo pred-

stavniki komisije za kontrolo kvalitete (sedaj komisija za napredek kakovosti pri JO združenja TOZD tekstilne industrije GZ SRS) in svetnik JZS dipl. inž. Savič. Prva seja iniciativnega odbora je bila 12. 11. 1974, druga pa 25. 6. 1974. Na prvi seji je bil sprejet program dela JKT, predlog o pričetku ustanavljanja tehničnih odborov (TO) in pododborov (TPO), načrt predloga statuta in organizacijska vprašanja. Pomembna je bila predvsem ugotovitev, da načelno lahko sprjememo koncept organizacije po vzorcu JEK, vendar TO in TPO ne morejo biti identični s temi po ISO. Celotna organizacija naj bi vsebinsko temeljila na razdelitvi JUS.

Drugi sestanek iniciativnega odbora je bil razširjen še s predstavnikih Gospodarskih zbornic Jugoslavije (od tedaj prisotna le Slovenija ter Bosna in Hercegovina), Zveze

inženirjev in tehnikov, predsednikov že ustanovljenih TO in TPO idr. Sprejetih je bilo več zaključkov in sicer, predvsem teh, da je potrebno izdelati predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi, organizaciji in delu JKT; pripraviti referate za ustanovno skupščino (gibanja v gospodarstvu in vlogi standardizacije, problemih standardizacije, vplivu standardov na gospodarstvo in potrošnjo idr.); organizirati TO in TPO v skladu s potrebami industrije in dati ustrezno shemo ter pripraviti za ustanovno skupščino predlog dohodkov in izdatkov JKT.

S tem, da je slovensko tekstilno gospodarstvo v pogledu standardizacije in kakovosti najbolj organizirano, se predlaga, da bi Slovenija prevzela več sekretariatov TO in TPO; kandidirala pa bi tudi za prevzem JKT. Zaradi pomembnosti tega področja dela bi bila vsekakor potrebna večja aktivnost in pripravljenost tekstilnih DO, inštitutov, fakultete, PZ, trgovine in končno tudi Gospodarske zbornice za prevzem obveznosti v zvezi s to aktivnostjo.

4.2. Kratak oris dela JKT

Vlogo koordinatorja celotne akcije prevzame generalni sekretariat JKT. Komitet je predstavnik Jugoslavije v mednarodnih organizacijah za standardizacijo; še posebej ISO. Osnovno delo se odvija v TO in TPO.

Načrt dela tehničnih odborov se deli na delo v mednarodnem in nacionalnem merilu. V okviru mednarodnega načrta je predvsem delo pri: — študijah delovnih dokumentov ISO, ki krožijo v okviru mednarodnih tehničnih odborov (TC) in dajanje pripomb na te dokumente; — raziskovanju v zvezi z nalogami, ki jih sprejemajo nacionalni komiteti za reševanje problemov standardizacije;

— pripravi predlogov in dopolnilnih predlogov mednarodnih standardov in priporočil;

— sodelovanju na mednarodnih posvetih;

— eventualnem sprejemu enega od mednarodnih sekretariatov (še posebej zato, ker sodi tekstil v okviru ISO med šibkejšje veje) idr.

V okviru načrta dela na nacionalnem nivoju so naloge še posebej pomembne:

— izdelava predlogov panoišnih standardov, JUS standardov ipd.;

— revizija obstoječih standardov JUS;

— delo na področju organizacije kontrole kakovosti in standardizacije v DO;

— delo na področju tekstilne terminologije, metrologije idr.;

— sodelovanje z drugimi TO in TPO;

— prevajanje standardov, posredovanje teh in druge dokumentacije članom JKT ipd.

Jugoslavija se z ustanovitvijo JKT vključuje v delo mednarodne organizacije ISO ne več le kot opazovalec, ampak kot aktivni član. Za tekstilno gospodarstvo je to izredno pomembno. Tako Jugoslavija dobi pravico glasovanja pri spejmu vseh tek-

stilnih standardov, lahko daje predloge standardov ipd., tj. aktivno se vključuje v mednarodno tehnično sodelovanje na področju tekstilne tehnologije in znanosti in s tem se tudi v še večji meri uresničuje načrt vključevanja jugoslovanskega gospodarstva v mednarodno gospodarstvo.

4.3. Tehnični odbori in pododbori (TO in TPO)

V okviru predloga iniciativnega odbora, po katerem naj bi bili organizirani najprej TO in TPO in šele nato naj bi bila sklicana ustanovna skupščina JKT, so v pripravi ali že ustanovljeni naslednji odbori in pododbori:

— TO za naravna vlakna (pododbori: za volno in živalske dlake, bombaž in ostala semenska vlakna, za stebelna in trda vlakna, vlakna mineralnega izvora);

— TO za umetna vlakna (pododbori še niso predvideni);

— TO za prejo, tkanine in netkan tekstil (TPO za: volneno prejo in iz mešanic, bombažno prejo in iz mešanic, prejo iz kemičnih vlaken in mešanic, sukanec, vrvi, vrvice in mreže, kord prejo in tkanine iz korda, volnene tkanine in iz mešanic, bombažne tkanine in iz mešanic, tkanine iz umetnih vlaken in mešanic, tkanine za tehnične namene, za preproge in talne obloge, zavese, dekorativne tkanine, tkanine iz trdih vlaken, valjane proizvode, filc in netkani tekstil, in pododbor za tekstil za potrebe zdravstva in sanitarne namene, že organiziran pa je TPO za svilene tkanine);

— TO za oblačilno industrijo, ki je že organiziran (s tehničnimi pododbori za: moško obleko, žensko obleko, moško perilo, žensko perilo, garderobo za kovanje, perilo za gospodinjstvo, za posteljnino in perilo za gospodinjstvo, pregrinjala, dežnike in podobne izdelke, šotore in druge tehnične tkanine, TPO za zgornjo trikotažo, rokavice, šale, robce, TPO za spodnjo trikotažo, nogavice, pozamenterijo, pleteno metražno blago in pletiva za tehnične namene);

— TO za terminologijo, metode preiskav, kontrolo kakovosti (s TPO za: terminologijo in definicije ter simbole, označevanje in pakiranje tekstilnih izdelkov, atestiranje, preiskave obstojnosti obarvanja, preiskave surovinskega sestava, preiskave vlaken, preiskava preje, tkanih in netkanih proizvodov in TPO za določanje trgovske mase);

— TO za tekstilne stroje (s TPO za: stroje in naprave za pripravo in predenje, stroje in naprave za pripravo in tkanje, stroje in naprave za barvanje in plemenjenje, stroje in naprave za šivanje

— že ustanovljeno, — stroje in naprave za pletenje in TPO za stroje in naprave za izdelavo netkanih tekstilnih izdelkov);

— TO za barve in pomožna sredstva v tekstilni industriji (s pododboroma za barve in pomožna sredstva).

(Nadaljevanje na 6. strani)

Standardizacija

(Nadaljevanje s 5. strani)

Iz pregleda se vidi, da so predvideni, delno pa tudi že ustanovljeni, številni odbori in pododbori. Tak sistem lahko zagotovi kar najbolj učinkovito delo komiteta.

4.4. Nekatera organizacijska vprašanja

Tako kot v primeru JEK bi tudi JKT ustanovil Jugoslovanski zavod za standardizacijo in predlog je, da bi deloval v okviru Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Jugoslavije. Sedež JKT bi bil izbran na ustanovni skupščini.

Vse zadeve v zvezi s delom JKT naj bi vršili: skupščina, izvršni odbor, generalni sekretariat, TO, TPO in delovne skupine.

Vsekakor je zanimiva razlika med delom JEK in JKT predvsem s tem, da bodo članice JKT dobivale brezplačno

JUS standarde, dokumentacijo, prevode tujih standardov ipd. Član JKT bo vsaka organizacija, ki bo prispevala določen znesek članarine ob vključitvi po ključu.

5. Zaključek

Naloga Jugoslovanskega tekstilnega gospodarstva, da bi ustanovil JKT, vsekakor ni lahka. Komitet zahteva bistveno drugačen način dela tako v smislu organizacije kot še posebej nivoja strokovnega dela. Pomen JKT je dvoumen in v zvezi s tem ni dileme, ali naj bo komitet ustanovljen ali ne. Aktiviranje dela v okviru JKT nima za posledice le zunanjo organizacijo, ampak še posebej organiziranje dejavnosti standardizacije v DO in ustanovah. Odsotnost Jugoslavije na področju tekstila v ISO ne

moremo opravičevati in je resnično skrajni čas, da se aktivno udeležimo razprav ISO. V zvezi s prisotnostjo Jugoslavije na konferencah ISO je mnogo problemov, ki niso le strokovnega značaja, ampak celo komuniciranja (potrebno znanje angleščine ali francoščine). Prav slednje še posebej govori o nizkem nivoju strokovnega kadra, ki dela na področju standardizacije v tekstilni industriji.

Namen prispevka je, da bi bili delavci naše DO seznanjeni z ustanavljanjem pomembnega telesa JKT. Pričakujemo, da bo JKT dobil vso podporo na ustreznih forumih in v sami tekstilni industriji.

Viri:

- udeležba na posvetovanju o standardizaciji,
- zapiski in zapisniki iz sestankov,
- material Standardizacije 74.

ing. Jože Zupan

Svetovna razstava tekstilnih strojev in opreme

ITMA 75 - Milano

Razvoj barvanja in dodelave

Razvoj barvanja in dodelave tekstilij je, kot je pokazala zadnja ITMA, potekal v zadnjih letih hitreje kot je bilo pričakovati.

Na hitrejši razvoj je imelo vsekakor velik vpliv sedanje ekonomsko stanje v svetu, saj so konkretno pri barvanju razvojne tendence usmerjene v zniževanje stroškov z zniževanjem barvalnega časa pri barvanju navitkov v aparatih kot tudi pri barvanju tkanin v »jetih«.

Izgleda, da se je sedaj »jet« barvanje močno uveljavilo in je mnogo firm prikazovalo izboljšane modele, ki se držijo bolj ali manj osnovnega principa »jet« barvanja. Istočasno pa se zdi, da pomembnost barvanja v jigrih postopoma pada.

Pranje in parenje je doseglo že dokaj velik razvoj.

Pri tiskanju kaže, da je transfer tisk monopoliziral področje tiskanja, čeprav lahko trdimo, da so izboljšave bolj detaljne kot pa principi-alne.

Ocenjevanje strojev po tipih je verjetno dosti težje pri barvanju in dodelavi kot pri kateri koli drugi smeri.

Poglejmo le nekaj značilnosti iz tega področja:

Preparacija tkanin

Proizvajalci smodilnih strojev so razstavili univerzalne modele svojih strojev, ki se lahko uporabljajo za pletene ali tkane izdelke in so primerne za obdelavo mešanic za zmanjšanje pilinga.

Stroji so z direktnim ali indirektnim plamenom. Firma Ernest Turner je prikazala univerzalni smodilnik, ki ima 2 gorilca na približno 25 centimetrovskih diametrah cilindrih, prek katerih teče blago in sta lahko tudi vodno hlajena. Smodilnik firme Vollenwei-

der ima indirektnen ogenj prek žarečih cevi, njegova prednost pa je izredno enakomerna obdelava blaga.

Večinoma so smodilniki opremljeni z napravo za odpraševanje, ki jo sestavlja določen vibrator in sesalni ventilator, ker je odpraševanje za fazo smojenja normalno speljano v vodni kanal.

Firma Omez SpA, Italija, je prikazala linijo za impregnacijo in pranje tkanin in pletenin (lite-O-Matic) in za beljenje tkanin iz sintetičnih vlaken in agregat Costina za beljenje pletenih izdelkov, frotirja v širinski ali pramenski obliki.

Zanimivost firme Omez je izboljšani belilni agregat z L boksom, ki ima približno 3-krat večjo kapaciteto kot njegov predhodnik in daje dosti večji izkoristek belilnemu stroju.

Firma Peter Mortensen, Danska, je prikazala zračni posteljni parilnik s pritiskalnimi valji (MRB 300), ki je v prvi vrsti namenjen za izpiralne in belilne sisteme, ker deluje popolnoma kontinuirno ter predstavlja del novega Mortensovega belilnega agregata. Postelja ima kapaciteto 200-400 m blaga, stroja pa ima parno gretje.

Firma Karel Menzel, Zah. Nemčija, je predstavila stroj za kontinuirno beljenje (s peroksidom in optičnimi belilnimi sredstvi), v katerem je blago praktično skozi ves prehod skozi stroj potopljeno v floto, in sicer sproščeno v širinskem stanju pod normalnim zračnim pritiskom.

Firma Benninger, Švica, je prikazala parilnik TKBV, ki se v glavnem uporablja za otrsiranje in obdelavo izdelka v širinskem stanju z alkalijami in peroksidom. Benninger je prikazal tudi fulard tip OGF, ki ima fleksibilen valj

z napravo za korekturo upogibanja valja.

Na področju merceriziranja sta se iz nekaj verižnega merceriziranega stroja razvili 2 obliki: brezverižni mercerizirni stroj z dvema najbolj znanima predstavnikoma firme Benninger in firmo Brugmann ter centrifuga mercerizirke z glavnim predstavnikom firme Kleinewefers. Taka centrifuga je uporabljiva tudi za druge obdelave tkanin kot so beljenje, parenje, barvanje. Rezultati merceriziranja so boljši na klasični brezverižni mercerizirki, tudi skrčenje tkanin je manjše, zlasti pa večja egalnost.

Barvanje

Barvaste aparate lahko razdelimo na aparate za barvanje tkanin in za barvanje preje.

Barvanje tkanin so predstavljali predvsem »jet« aparati za pramensko barvanje tkanin, zatem kontinuirni barvarski stroji ter jigger barvarski aparati za širinsko kosovno barvanje. Aparati za barvanje preje pa lahko razdelimo v aparate za barvanje preje v navitkih, snovalnih valjih ter v pramenih in še

posebej za brizgalno barvanje preje v obliki niti ali preden.

Firma Bellini, Italija, je prikazala barvarski »jet« aparat za tkanine in aparat za barvanje vlaken ter aparat za barvanje navitkov preje s kapacitetama 250 in 1200 kg.

Firma Obermaier, Zahodna Nemčija, je prikazala aparat za barvanje navitkov pod pritiskom Turbostat SE 200, ki ima specialne nosilce navitkov in deluje pri flotnem razmerju raztopina: material — 7:1. To je hitri barvarski aparat, pri katerem se raztopina segreje na končno temperaturo še pred napolnitvijo v aparat. Obstaja tudi identičen laboratorijski aparat. Nadalje je Obermaier predstavil Turbo Flow HT 2 za barvanje tkanin in pletenin v pramenu pri temperaturi 95-140°C. Tkanina se premika s pomočjo vretena ali s tokom raztopine skozi pravokotno cev, prebitek je naguban navzdol v veliko skladiščno komoro. Novo razviti barvarski stroj za barvanje komadov t.i. Düsenkufe ND 100, »jet«, deluje s flotnim razmerjem razst.: blago — 6:1 ali še celo z nižjim. Lahko izbiramo med normalnim pritiskom ali visokim pritiskom (in temp. 140°C).

Tudi aparat firme Scholl AG, Švica, je hitrobarvalni z visoko temperaturo za navitke Tempo 1800 z zelo hitrim segrevanjem flote in s hladilnimi fazami z avtomatično kontrolo. Firma je razstavila tudi dva horizontalna aparata za kosovno barvanje (pod pritiskom), in sicer »jet« 135/602 za hitro barvanje tkanin in pletenin v flotnem razmerju flota: blago — 4:1, 6:1 in 10:1 in pri temperaturi do 135°C, pogonom blaga prek vretena, spremenljiva hitrost; drugi je Optima HS 14/1000/160, naj-novejša konstrukcija ter deluje pri temperaturi do 140°C. Ista firma je prikazala tudi kontinuirni barvarski stroj tip HAD-68 na valjčnem principu in vsebuje tudi fazo nastavitve segrevanja in laboratorijski aparat.

Novo vrsto barvarskega stroja je predstavila firma Krantz, Zah. Nemčija, tip KFM 4. To je izboljšani »jet« stroj, ki bazira na hermetičnem vretenu in dva modela »jetov«, ki uporabljata gnano vreteno ter dobimo res »meko« izveden barvalni postopek. To pomeni, da se lahko na tem stroju vse tkanine barvajo od težkih volnenih do lahkih akrilnih. Stroj omogoča hitro polnjenje in praznjenje.

Firma Rudolf Then je razstavila Thenflow AT 120 »jet« barvarski stroj. To je moderniziran »jet« stroj, pri katerem je uporabljena kratkočasovna tehnika njihovega barvarskega aparata HT 300, ki pomeni skrajšanje barvalnega cikla na različne načine vključeno z zmanjšanjem flotnega razmerja na 6:1 in 10:1 in z modifikacijo flote.

Jigri niso več tako popularni kot so bili pred leti. Predstavile so ga med drugimi firme Küsters (Zah. Nemčija), Otto Funke (Zah. Nemčija), Henriksen (Danska) in Benninger (Švica).

Izboljšavo predstavlja jigger firme Benninger, ki ima premikajoče navijanje, da prepreči prevelike debeline navitja na krajih in posebno latorajočo napravo za preprečitev ostankov vodnih mehurjev v blagu.

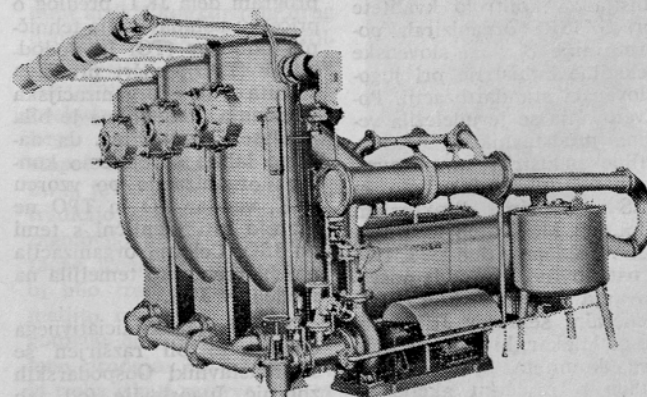
Med razstavljavci aparatov za beljenje oz. barvanje preje v navitkih in snovalnih valjih naj omenim firmo Jasper, Zah. Nemčija, ki je prikazala barvarski aparat za racionalizirano barvanje, kar omogočajo teleskopski nosači navitkov tako, da lahko spreminjamo kapaciteto barvarskega aparata. Torej barvano lahko v istem aparatu dovolj ekonomično tudi manjše partije. Kadar uporabljamo iste vrste navitkov, tedaj izključimo lahko neuporabljeno kapaciteto tudi s slepimi vijačnimi čepi, slepimi cevmi ali stolpiči. Pomanjkljivost tega načina je neugodno flotno razmerje, izguba barvila, kemikalij in energije. Z upoštevanjem vseh okolištin je lahko to blokiranje dela kapacitete večkrat uporabljivo (majhna potreba preje določene barve). Najnovejša izboljšava tega načina pa so seveda zgoraj omenjeni teleskopski nosači, pri katerih lahko reguliramo višino od maksimalnega števila navitkov do praktično 1 navitka. Pokrov nosačev ali stojala se ustrezno zniža. To pomeni, da v velikem aparatu lahko barvajo različno velike partije, s tem, da flotno razmerje ostane nespremenjeno.

Zanimiva novost, ki se je pojavila v barvanju preje, je barvanje, ki se vrši z brizgalnim barvanjem na nit med previjanjem iz enega na drug navitek. Tudi sušenje oziroma fiksiranje je izvršeno v istem intervalu med obema navitkoma. Pri tem načinu barvanja izgleda sama izvedba izredno enostavna in ekonomična, ker poteka delo brez prestavljanja težkih stolov in barvarski aparat, sušilnik, uporabe močnih črpalk ipd., kot je to pri klasičnem načinu barvanju navitkov.

Različne firme so prikazale različne izvedbe, navijalna hitrost se giblje do 500, pri nekaterih tudi do 1000 m/min.

Tiskanje

V zadnjih letih je tiskanje bilo in še ostaja ena najbolj aktivnih vej obarvanja oziroma dodelave tekstilnih izdelkov. Glavna proizvajalca tiskarskih strojev sta vsekakor firmi Stork Brabant Bv, Nizozemska, in Johannes Zimmer, Avstrija. Značilnost pri Storku je termoplastična ob-



»Jet« barvarski stroj Thenflow AT 120

delava blaga pred tiskom. Zaradi tega je pri vstopu blaga v tiskarski stroj upognjena plošča segreta na 120°C ter ogrevanje tiskarske rjuhe na 35°C. To omogoča boljše sprejemanje barvila tiskarske paste, oziroma kvalitetnejše tiskanje.

Peter Zimmer, Zah. Nemčija, je prikazal tiskanje preprog in frotirja ter tiskanje papirja za transfer tisk.

Veliko število razstavljalcev (12) je prikazalo stroje za transfer oz. termo tisk, npr.: Stork — Nizozemska, Fontanet — Španija, Transprints — Vel. Britanija, Beck — Zah. Nemčija, Heberlein — Švica, Kannegiesser — Zah. Nemčija, Hunt Moscoop — Velika Britanija, Lemaire — Francija, Welker — Zah. Nemčija. Sicer je danes poznanih že 29 firm, ki proizvajajo take stroje.

Firma Heberlein je predstavila svoj način transfer tiska t.i. »Hecowa« print pri treh proizvajalcih strojev: Hunt Moscrop, Kannegiesser in Lemaire. Najnovejši rezultat firme Heberlein je transfer tisk na tkanine in pletenine iz 100% bombaža ter PA in PAC izdelke, medtem ko je bilo prej možno uporabljati le PES blago. Da bi bilo možno normalno pretiskovanje s papirjem, pa je po postopku Hecowa predvidena predobdelava blaga z reagenti za zamreženje. Pretiskovanje na tako blago da odlične rezultate globine tonov in dobro obstojnost tiska. Tkanine in pletenine dobijo na ta način tudi »peri-nosi« (wash and wear) apreturo. Tak proces je posebno primeren za podjetja, kjer že do sedaj obdelujejo izdelke z reaktanti za zamreženje.

in napolnjena z vodno paro pri 100°C in atmosferskem pritisku.

Sirinski pralni stroj firme Benninger je primeren za obratovanje z raztopino 100°C in ima efektivno razdeljeno kopel na večje število prekatov, kar omogoča zmanjšanje porabe vode, ki je znižana na 3-4 l/kg. Linija je zelo enostavna in potrebuje majhno vzdrževanje. Značilno je vertikalno vodenje blaga.

Firma Brugman je prikazala pralni stroj, ki deluje z minimalnimi napetostmi in je primeren zlasti za pranje pletenin in netkanih izdelkov ter stroj za pranje tkanin zaprte izvedbe, v katerem teče tkanina prek šob ki brizgajo vodo. Učinek pranja je zelo dober in se zmanjša poraba vode za 20% v primerjavi z normalnimi pralnimi postopki.

za sušenje vlaken ali manjših konfekcijskih izdelkov (nogavic). Fazo sušenja so pravzaprav predstavljali razpenjalno sušilni stroji mnogih firm.

Monforts je predstavil razpenjalni sušilnik TMSW, ki

obratuje s 6-10 m/min. Uporabljen je za sušenje, termofiksiranje in vključuje tudi hladilno cono. Za predušenje pa je imel prigrinjeno posebno sesalno napravo.

S. Pesjak

Prehrana nosečnic

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Tabela 7 — Dnevna potreba ogljikovih hidratov v živilih

Živilo	Količine OH
300 g krompirja	62,7 g
250 g kruha	122,5 g
50 g sladkorja	49,0 g
100 g suhih sliv	64,0 g
1 liter mleka	48,0 g
200 g sadja	30,0 g
Skupaj	376,2 g

Tabela 8 — Potrebe mineralnih soli v nosečnosti

Mineralne soli	Potreba izven nosečnosti	Potreba v nosečnosti	Potrebe količine živil za kritje
Kalcij	0,8 g/dan	1,5 g/dan	1 liter mleka 3 dkg sira
Železo	15,0 g/dan	20 g/dan	100 g špinače 100 g s. sliv 100 g jeter 2 rumenjaka
Kuhinjska sol	10 g	5 g	1 čajna žlička
Jod	0,3 g	0,5 g	2 krat tedensko morske ribe ali rabje olje

Tabela 9 — Kalcij v živilih

Živilo	mg kalcija
100 g mleka	120
100 g skute	104
100 g jogurta	130
100 g sirotke	35
100 g mleka v prahu	1.190
100 g sira	925
100 g surovega mesa	100
100 g endivije	59

Pomanjkanje kalcija v prehrani nosečnice ima za posledico rahitis in slabo zobovje otrok.

Tudi mleko v prahu je enakovredno svežemu.

Ogljikovi hidrati (škrobi) v prehrani nosečnice

So glavni nosilci energije in toplote, posebno v drugi polovici nosečnosti. Potrebe po njih so odvisne od opravljene dela. Gibljejo se od 350 g do 420 g dnevno ali 60% od skupnih kalorij. Nosečnice, ki opravljajo naporejšje fizično delo, jih lahko uživajo več, ker hitro izgorevajo, nahajajo se v kruhu, krompirju, testeninah, sadju, mleku, v čisti obliki pa v sladkorju. Čezmerno uživanje ni zaželeno, ker povzroča prevelik porast telesne teže. Potrebe po njih v nosečnosti se ne zvišajo.

Mineralne soli

Razen osnovnih sestavin hrane, ki so glavni vir kalorij, so v živilih še mineralne soli in vitamini, vse te ne dajejo kalorčne vrednosti, so pa potrebne za številne življenjske funkcije.

Sušenje

Precejšnje število firm se ukvarja s tem kako čimbolj ekonomično odstraniti vodo iz blaga. V odstranjevanju vode iz tkanine sta pravzaprav 2 fazi: odsesavanje, ožemanje, centrifugiranje do 1. faze ter sušenje kot končna faza. Firma Brugman, Holandija, je patentirala zanimivo napravo za odstranjevanje vode do 1. faze, in sicer t.i. »Machnozzle« napravo, s katero dosežemo v tkanini le 25% preostanek vode. To doseže naprava s principom brizganja pare z veliko hitrostjo 450 m/sek. pri 6-8 kp/cm² nadpritiska skozi zelo ozke luknjice (0,025 mm) po celotni širini tkanine. Pred vstopom pare v Machnozzle je le-ta očiščena vseh primesi večjih od 0,025 mm, ker mora pri vstopu skozi posebno kvaliteten filter. Tkanino vodita dva vodilna valja in tkanina z napetostjo pritiska na odprtine Machnozzle naprave. Para se uporablja v tokokrogu (kondenzacija — izparevanje).

Prikazani so bili cilindrični sušilni stroji, ki imajo fleksibilno gnane valje, tako da se hitrost vsakega valja lahko prilagodi hitrosti izdelka, ki se zaradi krčenja spreminja (Borsig, Zah. Nemčija).

Nadalje so bile razstavljene različne centrifuge predvsem

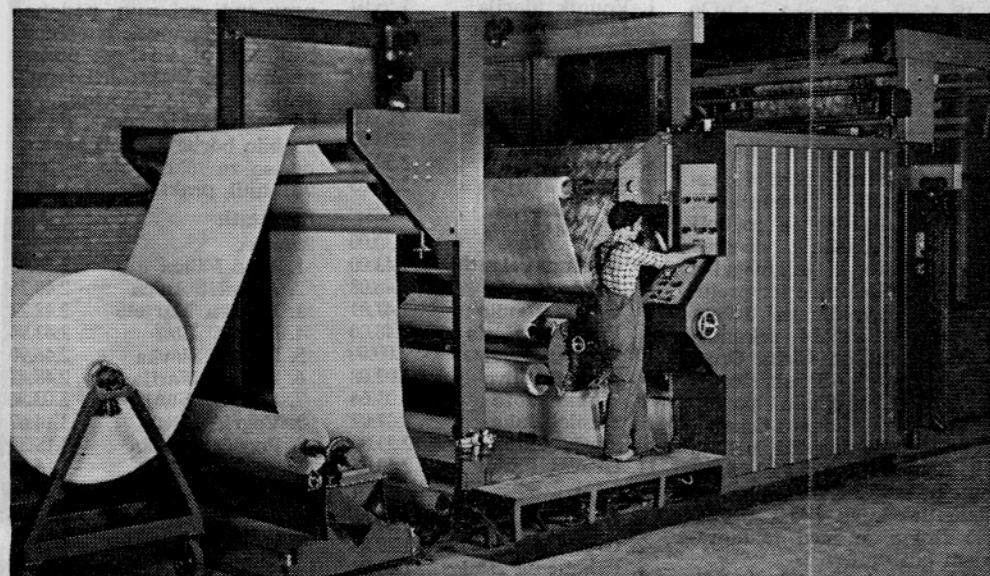
Kljub velikim izboljšavam, ki so jih dobili stroji za transfer tisk v zadnjih letih, je še ena velika slaba lastnost previsoka cena papirja za pretiskavanje.

Pranje

Področje pralnih strojev lahko razdelimo v stroje za pranje brez napetosti, ki so prvenstveno namenjeni az pletene in netkane izdelke, uporabljivi pa tudi za tkanine ter v stroje, ki so prvenstveno namenjeni za pranje tkanin.

Firma Kleinewefers Industrie — Companine je prikazala pralni stroj 100 — plus, ki se uporablja za izpiranje pigmentov in elektrolitov po barvanju, tiskanju, merceriziranju, beljenju in pranju, uporablja pa se lahko tudi kot reakcijska komora s kratkim zadrževalnim časom za izplakovanje in beljenje. Pralni učinek treh takih 100 — plus enot je primerljiv z učinkom najmanj 6 konvencionalnih pralnih enot. Izdelek teče horizontalno skozi kalandra, s tem da ga preliva voda. Enota je pod pritiskom cca 1/2 atm, temperatura je 110°C.

Sirinski pralni stroj je pokazala tudi firma Artos (hydrotex). Blago teče v vzporednih linijah ena nad drugo in vodna raztopina teče prek teh linij. Komora je zaprta



Stroj za transfer tisk Stork TC-451

Značilnost sedanje stopnje razvoja transfer tiska je sposobnost tiskanja 100% bombažnega blaga, kar sta prikazali firmi Welker in Heberlein.

Firma Welker je prikazala tiskarski stroj za suho tiskanje s transfer papirjem, ki doseže 30 m/min (tip 180 cm) oziroma 30 m/min (t. 240 cm). Poraba energije je 150.000 kcal/h (tip 180) oziroma 250 tisoč kcal/h (tip 240). Tip predstavlja premer cilindra.

Danes so v svetu že razvili sredstva — katalizatorje, s katerimi obdelajo blago pred transfer tiskom in na tak način dosežejo, da je možno kvalitetno tiskati tudi 100% bombaž. Firma Welker trdi, da je možno po njihovem postopku tiskati 100% bombažno blago brez predhodne obdelave? ker imajo na razpolago t.i. Sublicolor — katalizator papir, ki vsebuje že sam ustrezne katalizatorje za kvaliteten tisk tudi 100% bombaža. Razen tega ima firma na razpolago tudi cenejši papir z obojestranskim tiskom.

Firma Stork je prikazala stroj z vakuumskim cilindrom, kjer oba faktorja — temperatura in vakuum, omogočata prehod sublimiranega barvila s papirja na blago. Maksimalna hitrost stroja je pri 210°C segretem cilindru 30 m/min.

šport — šport — šport — šport — šport — šport —

Smučarsko tekmovanje BPT v Hrastah

V nedeljo, 22. februarja je bilo v Hrastah tekmovanje v veleslalomu, ki naj bi bilo tudi neke vrste pregled pripravljenosti tekmovalcev pred XVIII. Tekstiliado. Nastopilo je skupno preko 48 naših smučarjev, ki so bili razdeljeni v razrede kot na tekstiliadi.

Članice:

1. Dovžan Marjeta	38.47
2. Ahačič Nina	40.42
3. Sajovic Sonja	46.70
4. Jereb Bernarda	53.35
5. Valjavec Vilma	1.47.23

Seniorji:

1. Lang Vili	34.43
2. Švab Viktor	38.01
3. Ropret Blaž	38.01

4. Bogataj Milan	38.11
5. Srečnik Pavel	42.13
6. Primožič Slavko	44.78

Starejši člani:

1. Ahačič Janez	33.01
2. Čadež Slavko	33.46
3. Aljančič Franci	33.74
4. Frantar Ciril	34.59
5. Sarabon Marjan	34.85
6. Logar Jože	35.26
7. Zaletel Cveto	38.30
8. Jezernik Franc	39.83
9. Lavsegar Jože	39.96
10. Doberlet Vinko	40.63
11. Oman Ciril	41.09
11. Oman Janez	45.45
12. Lavsegar Vili	47.67
13. Rustja Jelko	48.15
14. Meglič Stane	48.98
Koder Drago — disval.	
Jagodinc Janko — odstopil	

Mlajši člani:

1. Čarman Jože	32.54
2. Laibacher Janez	32.79
3. Nadišar Miro	33.36
4. Štamcar Marjan	33.75
5. Meglič Marjan	36.71
6. Dolinar Stane	38.78
7. Valjavec Jože	39.94
8. Ahačič Štefan	40.56
9. Roblek Jože	41.23
10. Zupan Janez	41.29
1. Ferlič Franc	45.75
12. Žonta Janez	50.26
13. Kogoj Marjan	51.95
14. Hladnik Lovro	1.04.14
15. Kosmač Tomaž	1.10.40

Mladinci:

1. Zupan Igor	35.43
---------------	-------

9. Papov Jože	2.29.5
10. Slabe Marjan	2.31.0
11. Špendal Janez	2.31.0
12. Rejc Niko	2.34.0
13. Smolej Franc	2.43.4
14. Pirjevec Ignac	2.44.0
15. Gaberc Andrej	4.43.0

Člani OO sindikata tkalnice so svoje tekmovanje izvedli bolj »zares«, saj so pri izvedbi uvedli razrede glede na starost. 34 udeležencev pa je preizkušalo svoje sanjske sposobnosti na gozdni poti, ki vodi na Bistriško planino, rezultate pa so objavili v Domu družbenih organizacij na Brezjah.

Rezultati:

Članice:	
1. Vodnik Marija	1.55.04
2. Jekovec Slavka	1.59.04
3. Lavsegar Mojca	2.00.00
4. Pretnar Jožica	2.03.00
5. Skantar Julka	2.04.06
6. Ostrelj Milena	2.06.00
7. Oman Mimi	2.08.02
8. Nemeč Breda	2.59.00
9. Rožič Marija	2.59.05

Člani do 35 let:

1. Mali Jože	1.30.00
2. Dovžan Valentin	1.43.00
3. Lupša Anton	1.46.08
4. Štucin Danilo	1.47.01
5. Polajnar Boris	1.48.00
6. Lavsegar Lojze	2.00.00
7. Srečnik Silvo	2.02.08
8. Slatnar Jože	2.03.04
9. Smolej Jaka	2.07.02
10. Povše Anton	2.23.00
11. Hrovat Franc	2.49.05

Seniorji:

1. Oman Ciril	1.39.00
2. Grgič Martin	1.39.08
3. Urbančnik Hinko	1.46.08
4. Oman Janez	1.46.08
5. Kosmač Edi	1.50.00
6. Cotič Jože	1.52.08
7. Mali Franc	1.53.04
8. Lavsegar Vili	1.53.06
9. Težak Franc	1.54.06
10. Tišler Franc	1.56.00
11. Repinc Jože	1.57.08
12. Kralj Franc	2.02.04
13. Horvat Mirko	2.05.00
14. Pongrac Jože	2.07.04

Izredno dober odziv na tekmovanje je bil tudi v obratu oplemenitilnice, saj se je tekmovanje, ki je bilo 6. marca udeležilo 24 članov oz. članic OO III. DE, kar pomeni praktično udeležbo vsakega tretjega zaposlenega v DE.

Čprav je bila progla lede na in nevarna, so bili doseženi zelo dobri rezultati. Prijeten zaključek tekmovanja s podelitvijo nagrad je bil v restavraciji v Podljubelju, kjer je bila nudena prva pomoč tudi tistim, ki so se hoteli osebno pripraviti, da je progla lede na, nevarna in predvsem trda.

Rezultati:

Članice:	
1. Kamič Vida	34.7
2. Zaplotnik Marta	34.8
2. Mohorko Marija	34.8
3. Bukvonič Vanja	35.6
4. King Silva	39.0
5. Ramičević Nataša	39.4
6. Pernuš Geli	40.1
7. Stare Irena	42.4
7. Vidic Helena	42.4
8. Ahačič Francka	46.3
9. Kogoj Metka	52.7
10. Ropret Mihaela	56.2
11. Regajs Anica	57.3

Moški:

1. Celcer Feliks	22.1
2. Nadišar Miro	23.5
3. Zrim Janez	24.9
4. Čebtron Alojz	25.0
5. Aljančič Franc	25.1
6. Eržen Jože	30.4
7. Babič Silvo	31.0
8. Božič Rudi	31.1
9. Kavčič Franc	31.5
10. Kavedžič Marko	32.7
11. Gladek Peter	33.1
12. Štamcar Lado	34.6
13. Dolinar Marjan	42.3

OO sindikata v konfekciji je tekmovanje izvedla tudi v Podljubelju in sicer 28. februarja. Ob lepem vremenu in prisotnosti »žganega« je bilo vzdušje na višku in so tekmovanje uspešno končali vsi, čeprav tudi pri njih, podobno kot pri tekmovalcih oplemenitilnice, ni šlo brez padcev in modric. Elektronsko merjenje časov je dalo tekmovanju »dirkaški« pečat, da pa so bile borbe še bolj zagrizene, so za tekmovalce pripravili tudi praktične nagrade.

Rezultati:

Zenske:	
1. Janc Milica	2.25.83
2. Aljančič Anica	2.40.26
3. Dovžan Marjeta	2.42.22
4. Meglič Elza	2.43.94
5. Meglič Slavka	2.46.90
6. Kolenc Marija	2.48.43
7. Sajovic Sonja	3.03.96
8. Vogrič Silva	3.14.67
9. Pogačar Milka	3.15.53
10. Kosmač Gita	3.16.57
11. Dolžan Kristina	3.18.16
12. Česen Angelca	3.23.61
13. Benedik Anka	3.38.23
14. Gladoš Marjeta	3.45.11
15. Pestak Marica	3.48.28
Moški:	
1. Bohinc Franc	2.47.51
2. Teran Slavko	2.56.04
3. Primožič Jože	2.57.93
4. Ropret Milan	3.14.10
5. Marič Marko	3.32.76
6. Rupar Franc	3.45.07

Istega dne so se na progii v Podljubelju pomerili tudi sancaški V. delovne enote. Tekmovanja se je udeležilo 34 tekmovalcev, ki so nastopili v dveh skupinah.

Rezultati:

Starejši člani (nad 40 let)	
1. Kališnik Anton	2.09.99
2. Ahačič Tomaž	2.10.29
3. Ahačič Aleš	2.11.72
4. Ahačič Peter	2.11.75
5. Radon Matija	2.29.24
6. Košir Albin	2.38.19
7. Zaletelj Alojz	2.44.16
8. Bergant Alojz	2.51.37
9. Kolenc Vili	2.57.03
10. Ahačič Janez	3.15.15
11. Ahačič Peter (Užar)	3.21.12
12. Mrak Jože	3.29.35
13. Japelj Marjan	3.29.70

Mlajši člani (do 40 let)

1. Zupan Niko	2.03.13
2. Godnov Jože	2.18.74
3. Dornik Janez	2.23.74
4. Perko Marjan	2.30.34
5. Bergant Borut	2.35.13
6. Povalej Franc	2.37.26
7. Dolinar Stane	2.37.78
8. Sajovic Branko	2.37.85
9. Štamcar Marjan	2.41.86
10. Štefe Pavel	2.42.80
11. Klemenc Maks	2.43.16
12. Šega Andrej	2.45.64
13. Valjavec Mirko	2.47.00
14. Doberlet Vinko	2.47.97
15. Jurjevčič Anton	2.48.86

Sankanje

V februarju in marcu so bile snežne razmere dokaj ugodne in OO sindikata ter društva so to priliko izkoristile ter za svoje člane izvedle tekmovanje v sankanju.

V soboto, 28. februarja je Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev priredilo sankanske tekme za svoje člane v Lomu, na katerih so se pomerile 4 članice in 16 članov. Med ženskami je zmagala Martič Magda s časom 1.06.0 pred Sajovic Sonjo 1.10.1, Rožič Ano 1.13.1 in Pirjevec Cilko 1.24.3.

Med moškimi je bila konkurenca precej močnejša, najhitrejši pa je bil Ropret Marjan, ki je potreboval za progo 51.6 sek., drugouvrščeni Polajnar Boris je zaostal za njim 3.6 sek., tretji pa je bil Teran Slavko s časom 59.2 sek. Ostali tekmovalci so se uvrstili takole: 4. mesto Pesjak Stanko 59.4 sek., 5. mesto Bečan Karel 1.01.3, 6. mesto Pirjevec Ignac 1.02.8, 7. mesto Gorjanc Ivo 1.03.0, 8. mesto Dobrin Riko 1.04.1, 9. mesto Kapel Ivan 1.08.0, 10. mesto Balantič Bojan 1.10.0. Sledijo še: 11. Šmid Janez, 12. Zupan Jože, 13. Sušnik Ma-

rjan, 14. Aljančič Franci, 15. Šolar Jože, 16. Omerovič Hazim.

To tekmovanje je bilo v okviru programa sekcije za šport pri DITT-u in je imelo rekreativni značaj, bilo pa je tudi ena izmed oblik poglobljanja čuta pripadnosti društvu. Razglasitev rezultatov in podelitev nagrad je bila v domu družbenih organizacij v Lomu.

Istega dne so na tej sankanski progii organizirali tekmovanje tudi naši gasilci. Skupno je nastopilo 18 tekmovalcev, med njimi pa je bil zopet najboljši Ropret Marjan s časom 50.3 sek. Drugo mesto je osvojil Srečnik Silvo 59.2 sek., tretje pa je bil Štucin Danilo s časom 59.9 sek. Ostali so se zvrstili takole: 4. Celikovič Drago 1.00.0, 5. Oman Stane 1.02.3, 6. Ropret Ciril 1.03.4, 7. Gorjanc Ivo 1.04.3, 8. Črnivec Vinko 1.05.1, 10. Oman Ciril 1.07.0. Sledijo pa še: 11. Dobrin Riko, 12. Urbančnik Jelko, 13. Brejc Jože, 14. Balantič Bojan, 15. Lavsegar Ciril, 16. Jančev Ljupčo in 17. Šolar Jože.

V ženski konkurenci je nastopila le Mohorko Marija.

Po sankanju so se naši gasilci pomerili še v veleslalomu. Udeležba tu ni bila tako številna kot pri sankanju,

vendar zagrizenega boja s sekundami tudi tu ni manjkalo. Pri smučanju se je najbolj izkazal predsednik društva Dobrin Riko, ki je zmagal s časom 34.1 sekunde ter prehitel drugouvrščene Jožeta Lavsegarja za 3.4 sekunde, tretjevrščene Cirila Omana pa kar za 6.5 sek. Četrto mesto je pripadlo poveljniku društva Stanetu Omanu, ki je dosegel čas 42.1, peti je bil Gorjanc Ivo 1.46.0, šesti Štucin Danilo 1.54.0, sedmi pa Balantič Bojan 4.45.0, Celikovič Drago je med tekmovalcem odstopil.

Za obe tekmovalni disciplini je bila razglasitev rezultatov in razdelitev praktičnih nagrad v domu družbenih organizacij v Lomu.

Kot je v uvodu omenjeno so naše OO sindikata (vse razen OO skupne službe) organizirale tekmovanja v sankanju za svoje člane. Udeležba na vseh tekmovanjih je bila zadovoljiva, kar kaže na to, da je sankanje priljubljena oblika rekreacije pri naših delavcih (seveda pa to za VI. DE kot izgleda ne drži).

Če se držimo vrstnega reda glede na tehnološki proces proizvodnje potem je treba najprej napisati o tekmi delavcev predilnice. Tekmovanje so izvedli 21. februarja v Lomu. Skupno je nastopilo 9 žensk in 15 moških. Rezultati pa so sledeči:

Ženske:

1. Kuhar Lojzka	2.16.0
2. Valjavec Heda	2.17.2
3. Stušek Marjeta	2.23.3
4. Martič Magda	2.24.4
5. Kuzmič Marija	2.29.0
6. Mali Marija	2.31.4
7. Rožič Ana	2.38.0
8. Kočevar Slavka	2.40.4
9. Valjavec Joži	2.48.2

Moški:

1. Golmajer Anton	1.56.1
2. Bukvonič Peter	2.02.4
3. Zupan Rudi	2.07.4
4. Frantar Ciril	2.11.2
5. Zupan Jože	2.15.4
6. Zupan Janez	2.18.4
7. Klemenc Janez	2.21.4
8. Pajntar Slavko	2.29.0



Čprav treme ni manjkalo, so bili naši gasilci pred tekmovanjem dobro razpoloženi

16. Šolar Stanko	2.53.14
17. Mikolič Janez	2.59.16
18. Dobrin Milan	3.14.36
19. Truden Janez	3.15.30
20. Stubljar Stevo	3.50.11
21. Valjavec Jože	7.57.14

Iz vsega navedenega sledi, da je bila letošnja akcija zimске rekreacije za člane OO sindikata izredno uspešna, saj je bilo na tekmovanjih kar 137 udeležencev, od teh 44

ženski. To je bil lep dokaz aktivnosti vodstev sindikalnih organizacij v posameznih delovnih enotah in dejstva, da si naši delavci želijo takih in podobnih tekmovanj, kjer se lahko na svežem zraku v družbi sodelavcev sprostitjo in si kljub naporom, ki jih vsako tekmovanje zahteva, naberejo novih moči za delo v podjetju.

XVIII. TEKSTILIADA

Letošnja osrednja zimskošportna prireditve tekstilcev XVIII. TEKSTILIADA je bila 27. februarja na smučiščih na Krvavcu. V vesleslalomu je nastopilo skupaj preko 500 tekstilnih delavcev z 45 podjetij. Organizator tekmovanja je bila tekstilna tovarna Novoteks iz Novega mesta, pokrovitelj za Republiški odbor sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije SRS. Tekmovalci so bili podobno kot na prejšnjih tekmovanjih razdeljeni v 6 starostnih skupin, tekme pa so se odvijale na treh progah. Te so bile trde in ne najbolj pripravljene in so botrovale številnim padcem, odstopom in diskvalifikacijam. Glede na tako stanje prog so imeli boljše tekmovalne pogoje tekmovalci z višjimi startnimi številkami kar se je odražalo tudi pri končnih rezultatih.

Iz našega podjetja se je te športne manifestacije tekstilcev SRS udeležilo 49 tekmovalcev, ki so v celoti upravičili svoj nastop, saj je bil poleg izredno dobrih uvrstitev posameznikov osvojen tudi prehodni pokal v ekipni konkurenci.

In kako je potekalo tekmovanje ter kakšni so bili rezultati? V najštevilnejši skupini pri mlajših članih, je nastopilo 181 tekmovalcev, med njimi tekmovanja ni uspešno končalo kar 62 udeležencev, kar kaže da tekma ni bila preveč »sindikalna« in je terjala od nastopajočih poleg znanja in fizične pripravljenosti tudi dosti športne sreče.

Najboljši je bil tudi letos tekmovalc Zupan Miha iz tovarne Sukno v Zapužah, ki je dosegel čas 1.01.48. Za 4,78 sekund je zaostal drugouvrščeni Bokal Marko — Unitek Ljubljana, tretje mesto pa je osvojil Kermelj Janjo — Tekstilni center Kranj s časom 1.07.46. Med našimi tekmovalci so bili najuspešnejši Laibacher Janez na 8. mestu s časom 1.10.49, Stamcar Marci na 9. mestu s časom 1.10.70 in Teran Bruno na 10. mestu s časom 1.10.85.

Ostali naši tekmovalci so zasedli sledeča mesta: 32. mesto Zupan Janez 1.31.34, 34. mesto Lovrenčak Alojz 1.32.29, 45. mesto Bergant Borut 1.38.00, 82. mesto Ferlič Franc 2.02.36, 95. mesto Meglič Marjan 2.14.22, 98. mesto Oman Stane 2.15.84, 108. mesto Ahačič Stefan 2.37.67, 116. mesto Kogoj Marjan 3.19.57.

Odstopili pa so: Čarman Jože, Lavsegar Lojze, Janc Janez, Valjavec Jože, Dolinar Stane.

Pri članicah (49 tekmovalk) je zmagala Filipin Andreja Jugotekstil s časom 47.74, druga je bila Jakopin Sonja Tekstilindus Kranj 52.44, tretja pa Ferjan Silva Almira Radovljica, ki je dosegla čas 55,73.

Pri mladincih so nastopili le trije tekmovalci. Najboljši je bil Maver Igor TC Kranj 39.99, drugo in tretje mesto pa sta osvojila naša tekmovalca Zupan Igor 41,89 in Rozman Janez 42,68 sek. Kot zanimivost naj povemo, da bi Zupan Igor z doseženim časom zasedel v konkurenci članov 4. mesto!

Na startu članov je bilo 140 tekmovalcev, med katerimi se jih je uvrstilo je 110. Ostali so odstopili ali bili diskvalificirani. Tudi v tej skupini je bil zopet najboljši Gorjanc Janez Tekstil Ljubljana, ki je za progno potreboval 39.56 sek., drugi je bil Jordaš Franjo Toper Celje 40,42, tretji pa Klanjšček Boris MTT Maribor 40,70. Z odlično vožnjo in četrtim mestom je prijetno presenetil Aljančič Franci 42,35, na vidnih mestih pa so bili uvrščeni tudi Ahačič Janez 6. mesto 42,57, Frantar Ciril 7. mesto 43,10, Šarabon Marjan 8. mesto 44,14 in Čadež Slavko 10. mesto s časom 45,41.

Ostali tekmovalci BPT so se uvrstili takole:

15. Teran Slavko 49.66, 19. Logar Jože 50.71, 23. Koder Drago 51.95, 27. Zaletel Cveto 53.22, 36. Oman Ciril 56.42, 50. Jagodic Janko 1.000.08, 56. Lavsegar Vili 1.02.94, 59. Lavsegar Jože 1.03.76, 65. Jezernik Franc 1.05.14, 67. Meglič Stane 1.06.80, 81. Dobrilet Vinko 1.14.75, 88. Rustja Jelko 1.21.96, 96. Oman Janez 1.26.77

Odstopil je Riko Dobrin.

Seniorjev, ki so tekmovali na isti progi kot ženske je bilo na startu 59, od njih pa so ostali brez uvrstitve le štirje. Pogačnik Jože iz Veletekstila — Ljubljana tudi letos ni dovolil presenečenja, saj je s prednostjo 3.14 sekunde zmagal pred letos odličnim drugouvrščeni Viljem Langom. Tretje mesto je osvojil Sevcnikar Ivan — Tekstilni inštitut Mtribor, ki je za našim tekmovalcem zaostal za 0,19 sek. Solidno so se uvrstili tudi ostali naši tekmovalci. Tako je bil na 10. mestu Bogataj Milan s časom 45,70, na 12. mestu Švab Viktor s časom 45,84 na 18. mestu Srečnik Pavel s časom 49,32, na 26. mestu Primožič Slavko 52,01, na 28. mestu Jančič Janjo 53,39 in na 35. mestu Ropter Blaž 59,61.

Za kategorijo seniorjev je značilno, da so razlike v časih izredno majhne, saj je v posamezni sekundi uvrščenih tudi po več tekmovalcev.

Kot je že v uvodu navedeno je naša ekipa v sestavi Dolžan Marjeta, Aljančič Franci, Lang Vili, Laibacher Janez in Stamcar Marjan osvojila prvo mesto in s tem prehodni pokal v trajno last. Čas, ki ga je ekipa dosegla je za 11,9 sekunde boljši od drugouvrščene ekipe iz tovarne Sukno Zapuže.

Tretje mesto pa je tokrat pripadlo smučarjem Gorenjske predilnice iz Skofje Loke. Skupno je imelo ekipno uvrstitev kar 19. ekip, kar kaže, da je konkurenca v ekipnem tekmovanju iz leta v leto hujša.

Ob koncu je treba še enkrat izreči vse priznanje našim tekmovalcem in še posebno članom zmagačeve ekipe, ki je skupaj z ostalimi udeleženci XVIII. Tekstiliade zelo uspešno obranila sloves tržiških smučarjev tekstilcev. Naslednja tekstiliada bo na Veliki planini v organizaciji tovarne Induplati iz Jarš in upamo, da bomo tudi tokrat lahko pisali o tako uspešnem nastopu naših smučarjev kot tokrat.

Utrinki s Himalaje

(3. nadaljevanje)

19. VIII. — Zjutraj je pred našim taborom zbrana cela gruča nosačev, ki čakajo, da se jim razdelijo tovari. Vsak tovor je označen s številko, nosač dobi okroglo ploščico, na kateri je številka tovora, ki ga bo nosil. Tako bomo imeli manj problemov pri izplačevanju ali ob izgubi kakšnega tovora, kot na to tudi računamo. Teža posameznega kosa je čez 30 kg, vsak nosač pa nosi poleg tega tudi svojo hrano za dolžino poti, katero misli prehoditi. Tovore si dajo v slamnate koše, ki imajo naramnice za ravnotežje, samo breme pa prenaša nosač s pomočjo pletenega bambusovega traku okoli čela. Sardar (vodja nosačev) je prav tako v naši službi kot šerpe in bo skupaj z njimi skrbel za naše tovore in nabiral nosače, ko se bodo menjali.

Okoli osme ure je celotna skupina, ki šteje čez 300 nosačev, 7 šerp, 2 kuharja z dvema pomočnikoma in 19 naših fantov (Aleš in Janez prideta iz Kathmanduja za nami) nared za odhod. Mesto Dankuta, ki leži na ravnini, je kmalu za nami, pot pa nadaljujemo po »nepalski magistrali« čez grebene Siwalikov in navzdol do Levtikole, kjer uživamo v prijetnem kopanju. Sonce neusmiljeno pripeka in žge naša telesa, zato se znova in znova namakamo. Pred večerjo sem šel doktorju za asistenta, kajti pacientov se je nabralo okrog naju kar za dva kroga. Ker hodijo bos, so podvrženi raznim infekcijam, ko se jim na mestih,

kjer koža spoka, rana zagnoji. Seveda ne manjka še kup drugih bolezni, ki se razbohotijo, kajti bolnišnic v Nepalu ni na pretek, pa še tiste, ki so, so predrage za preproste kmečkovega človeka. Kljub temu pravijo, da dočakajo poprečno starost okrog šestdeset let.

20. VIII. — Po dolini, kjer teče večja reka Tamur, pridemo most. Most ni iz bambusa, kot smo ga pričakovali, ampak so ga ob pomoči Britancev zgradili Gurkhe. V vasi Mulgat se ustavimo v čajnici. Rahlo dežuje, pa še to kmalu preneha. Sledil je strm vzpon do trgovske vasi Dankute (1230 m).

Zvečer, ko pride sod z mojo osebno opremo, podarim nosača par piškotov in zvečilni gumi. Nadvse je zadovoljen. Za spanje ne postavljamo šotorov, ampak spimo pod napetimi plahdami na blazinah.

21. VIII. — Mimo naselij pridemo do večje vasi Hille (2100 m), kjer se je lansko leto mudila tudi naša kangbačenska ekspedicija. Na kmetiji, kjer se ustavimo za kratek čas, prvič okusimo »čang«, toplo belkasto tekočino, pripravljeno iz namočene prosa. Pijemo jo iz »tomb«, majhnih lesenih vrčkov s slamico, tako da proso ostaja ob stenah okrog posode.

Šerpe ob robu vasi postavijo plachte, vaški otročaji pa nas radovedno opazujejo. Hille je vas na robu grebena. Hiše so grajene iz bambusa, nekaj tudi iz opeke, krite z riževo slamo. Koruzna, riževa

in ječmenova polja so skrbno obdelana, vaški bazar pa je kar dobro založen. Ob našem taborišču imamo po dolgem času spet čisto vodo, ampak iz previdnosti še zmerom pijemo čaj in kavo.

22. VIII. — Dopoldne nas s svojim prihodom presenetijo Aleš, Janez in zvezni oficir Mr. Tapa, tako smo končno vsi skupaj.

Današnja etapa je bila kljub hoji navzdol težka in dolga. V pritoku Aruna se namakamo. Pot med riževimi polji je utrudljiva, a vseeno hitimo, kajti kopanje v Arunu mora biti prijetno. Zaradi dolge etape je pozno popoldne v taborišču šele polovica tovorov. Šrauf, Marjon in Mišo po večkratnih poizkusih preplavajo 100 m širok veletoč Arun do nasprotne smeri in se komaj vrnejo nazaj.

Prispeli nosači že kurijo ognje, na katerih bodo skuhalih svoj skromni dnevni obrok riža z zelenjavo. Z Jožetom obvezujemo ranjene nosače, kajti doktor se ne počuti dobro (poskušal je vodo in občutil posledice). Prijetno ohlajeni z mrzlo vodo in s hladnim vetrom, ki veje ob Arunu navzgor, bo spanje kar prijetno.

23. VIII. — Že navsezgodaj nam šarbadur (kuharski pomočnik) postreže s čajem. Danes bo vroč dan, to občutimo že takoj zjutraj. V vasi, kjer počivamo, se z Jankom nalokava čanga, pa tudi drugi se ga ne branijo. Šele potem lahko pojemo nekaj pečene koruze in v senci dreves utrujeni pospimo.

Popoldne nosačem pomagajo

mo pri prehodu čez reko (pritoka Aruna), kajti reka je globoka skoraj do pasu in še kar deroča.

24. VIII. — Še pred zajtrkom voščim Janku za rojstni dan in mu poklonim majhno reklamno stekleničko Chinarja (proti tegobam sodobnega življenja), ki jo je nadvse vesel.

Po desnem bregu Sruna nas vodi pot do sotočja Aruna z manjšo Sabaja Kolo. Prečenje reke s tovari ne pride v poštev zaradi večje globine, zato bo imel čolnar kar dosti dela. Sami damo prtljago v čoln, reko pa preplavamo. Tok vode je močan, tako da moraš kar krepko poprijeti, da te ne zanese navzdol, mogoče tudi v večnost.

Pozno popoldne se je monsun razbohotil. Sabaja Kola je narasla kar za meter in pol, zato čolnar s prevozom preneha. Proti večeru, ko reka nekoliko usahne, nadaljuje, ampak večina nosačev ostane še na nasprotni strani, kjer bodo počakali na jutrišnj dan.

25. VIII. — Kjer se Sabaja Kola izliva v Arun, se pričene Tulminkarska ravnina. Na levi spodnji terasi nad reko je letališče za manjše motorne avione, ostala površina pa je obdelana.

Na basu (počivališče) v senci velikega pipala čakam na prijatelja. Sem pa tja se v daljavi oblaki razkadijo in pokaže se zasneženi greben in vrh sedemtisočaka Chamlanga. V hudi vročini prisopihamo navzgor do večjega naselja Kangbari (1300 m).

Čeprav težko, sem se danes odrekel dobri večerji. Kuharja sta namreč zaklala kozo. Želodčne težave so končno napadle tudi mene, zato jem samo tablete.

(Nadaljevanje na 10. strani)

Utrinki s Himalaje

(Nadaljevanje z 9. strani)

26. VIII. — Del nosačev se zamenja. Doktor ordinira. Štiriletna deklica ima 40 % opeklin z vodo. Lokalna bolnišnica, do koder je 3 dni hoda, ne bi bila kos operaciji, zato doktor predlaga bolnico v Kathmanduju. Če bodo na vaški policiji uredili prevoz bo vse v redu. Stroške prevoza pa bi krili mi (pozneje s pomočjo naše zavarovalnice). Po riževih terasah navzgor mimo počivališč pod ogromnimi pipali je pot kljub vročini prijetna. Pri domačinih kupujemo čang, naspati (sadež podoben našemu jabolku) in kere (banane).

Okoli nas so poleg riževih teras posejani zaselki Bhotebasa (1800 m), pod grebeni poraščeni s pragozdom. Janko pove, da so se leta 1972, ko je deževalo, že tukaj pojavile cuge (pijavke).

27. VIII. — Po grebenih in po pragozdu jo mahamo proti vasi Hurlu (2000 m). Zvečer v hudem nalivu z doktorjem ordinirava. Bolnik (spominim se spomenika na Ljubelju, le da je bil ta še v koži), ima kar tri bolezni. Damjanu podajam napolnjene injekcije, Mr. Tapa pa prevaja domačim zdravnikom navsvete in recepte zdravil za nadaljnje zdravljenje. Če bo imel srečo, se bo izlizal.

Ponoči se zavijem v rjuho ter spalno vrečo in upam, da bodo pijavke lezle mimo mene.

28. VIII. — Po široki poti navzdol čez grebene, poraščene s pragozdom, hodim v družbi Janka. Pot je zadosti široka, tako da ne obirava pijavk, ki se stegujejo po listih rastlin. Vseeno staknem eno pod pazduho.

Tisoč metrov spusta čez Numske terase je kar dovolj, da se utrudimo. Kako bo šele z nosači. A kljub temu jih nekako pregovorimo, da potegnejo še navzdol do Aruna, kjer bomo prenočili.

V majhnem kristalnočistem pritoku Aruna sredi džungle se namakamo. Na nasprotni strani reke se po drevesih podijo opice.

29. VIII. — Čez Arunski most, ki so ga pred kratkim zgradili, in navzgor do pašnikov ter do vasi Ale je 800 metrov višinske razlike. Janko, Mr. Tapa, Ivč in šerpa Pemba se od nas poslovijo, kajti odhajajo na mejo s Kitajsko, kjer je nepalska policijska postaja Kimantanka, od koder bo potekala radijska zveza z bazo in Katmandujem. Od tam nam bodo posredovali podatke za vreme.

Okoli poldne so skoraj vsi nosači že v taboru. Denu in Bojču pomagam pri pripravi hrane za kuhinjo.

30. VIII. — Prehitevam nosače tako, da sem kaj hitro spodaj pri reki, nad katero se vzpenja 2500 m visoko Seduanska viseča planota, posajena z redkimi kmetijami in riževimi terasami. Riž je v klasju, s terase na teraso navzdol se pretaka obilica vode, ki je potrebna za rast riža.

Na opuščeni njivi pod basom s tibetanskimi molilnimi zastavicami je naš tabor, okoli pa gručo otrok pa tudi starejših firbcev s čistiljivim Lamom na čelu (budistični duhovnik in vaški poglavar). Od kmetič kupujemo čang in banane. Večina nosačev se zamenja, kajti nadaljnja pot bi bila za njih naporna, pa tudi premalo oblečeni so.

Zamenjali jih bodo nosači iz Sedue in bližnjih naselij. Seduanci, ljudje s tibetanskimi potezami in budistično vero so prijazni in pridni ljudje, vendar jih je veliko število ekspedicijski na Makalu ovadilo, zato na našo opremo še posebno pazimo.

31. VIII. — Po ozki poti skozi pragozd mimo zadnjih zaselkov Sekedima hodim v družbi Damjana. Z listov rastlin se proti nama stegujejo pijavke, nama lezejo za srajce, hlače in nogavice ter pijejo kri. Na vse kriplje se jih otepava.

Na jasi sredi pragozda postavimo taborišče. Napihujemo molaznine in se pripravljamo za spanje. Ponoči na vso moč dežuje, pijavke se nam prisevajo in pijejo kri. Otepamo se jih na vse načine. Dolgo ne morem zaspati.

1. IX. — Ko se zbudim, je rjuha vsa krvava, pijavka pa je, ne da bi kaj čutil, pila kri iz ustnice in lica.

Štrajk nosačev, mnogi odhajajo domov, bližnji le po hrano in obleko. Upamo, da bomo jutri lahko nadaljevali pot. Dolgčas si krajšamo na vse načine: Srauf na glas bere Prešernove poezije, igramo tarok, šah, nekaj naših fantov in šerp ob igranju igranju nosačice na orglice zaploska, dekleti pa ob taktih sramežljivo zaplešeta.

Danes se za spanje bolj pripravimo. Prešite rjuhe (BPT) so nam nekoliko tesne, vendar si jih damo čez glavo in znotraj zavežemo. Sicer bo vroče, ampak vseseno bolje to, kot da bi trpeli krvoseske.

2. IX. — Srauf pravi, da sem ponoči nevdržno smrčal. Sam pa sem slišal Zobača, zato ga odvrnem od tega prepričanja, kajti Zobača je znan smrčič.

Skozi pragozd navzgor pridemo do sedla Kongma (3500 metrov). Vegetacija se z višino polagoma spreminja. Pragozd preneha, prihajamo v

pas, kjer raste ogromni rododendrum (cveti samo spomladi), sem pa tja vidimo kakšno himalajsko jelko. Pa tudi hladneje je, mogoče zato, ker nas obdaja megla.

3. IX. — Ponoči me je žrla pijavka, verjetno sem jo prinesel še od spodaj. Čez 4000

Odgovor na 3. točko 16. redne seje Uredniškega odbora z dne 3. 3. 1976

Postavljeni sta bili dve vprašanji in sicer:

— vprašanje pakirnega stroja v obratu oplemenitilnice in

— vprašanje montaže brezčolničnih tkalskih strojev.

Dajem kratko in v čim bolj razumljivi obliki podano obrazilo.

Protj koncu leta 1974 je bil izdelan investicijski program za celoten sklop osmih strojev v oplemenitilnici. Skupni delavski svet je investicijo v celoti potrdil, tako da smo na osnovi tega začeli z zbiranjem ponudb in kreditov za celotno investicijo. Najboljši ponudnik z ozirom na kompletni program in na možnost kreditiranja je bila firma Monforts Z. Nemčija. Edini stroj, ki je iz tega kompleta izpadel, je bil merilno dublirno navijalni stroj, zaradi nekaterih tehnično nerešenih vprašanj z ozirom na dvojni dubliranje. Firma Monforts navijalnega stroja z dvojnimi dubliranjem nima v svojem programu, zaradi tega smo začeli razgovore za ta stroj s firmo Menschner, ki tak stroj gradi. Opravili smo na tem stroju tudi nekaj preizkusov z našimi širokim tkaninami pri OZD Vezena Ljubljana in ugotovili, da je navijanje kljub dvojnemu dubliranju kvalitetno zadovoljivo. V času, ko smo to tehnično vprašanje razčiščevali in opravljali preizkuse, je prišel nov zakon o investicijah, ki je poleg naših finančnih težav onemogočil nakup tega stroja. Že pri prvotnem odločanju o tej investiciji je bila stalno prisotna dilema ali imamo toliko širokih tkanin, ki jih moramo 2-krat dublirati, ali bi lahko 1-krat dublirali na vi-

metrov visoki prelaz Barun La sestopimo v dolino reke Barun do Monbuka, kjer se nosači in šerpe utaborijo pod previsne skale. Ostali gremo navzgor do reke, kjer pod veliko previsno skalo prebijemo noč.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Soder

Razlaga manj znanih besed: Kola — nepalska reka pipal — veliko košato drevo Barun — reka, ki izvira pod ledeniki Makaluja

Kadrovske vesti

V mesecu februarju 1976 so v naše podjetje prišli naslednji delavci:

v obrat predilnico: Hlebčar Stane z rehabilitacije

v tkalnico: Jurkič Milka za dobro 6 mesecev Gavrič Petra za dobo 6 mesecev

Mulalič Hajra za dobo 6 mesecev

v vzdrževalno energetske obrate: Sajovic Branko

V istem času pa so zapustili podjetje naslednji: sporazumna odpoved:

Vidovič Anica Peternel Stefa Veselinova Milica Seidel Vladimir

v pokoj: Solar Dora Boncelj Franciška

invalidska upokojitev: Poljanc Marija

v JLA: Žnidaršič Igor Severič Julije Šabič Mehmed

disciplinska izključitev: Ivanovič Ivan

Varujmo se nezgod

V mesecu februarju so se pripetile naslednje obratne nezgode:

1. Hotko Ivan, zaposlen v mehanični delavnici kot varilec, si je pri dviganju pločevine poškodoval prstanec leve roke.

Vzrok: Natrpano delovišče.

2. Fuks Alojz, zaposlen v gradbeni grupi kot zidar, si je na poti v službo poškodoval desno stran prsnega koša.

Vzrok: Ni znan.

3. Majeršič Antonu, tkalskemu podmojstru, je čolniček poškodoval roko.

Vzrok: Okvara tkalskega stroja.

4. Truden Janez, zaposlen v mehanični delavnici kot strojni ključavničar, si je pri popravilu listovke poškodoval mezinec leve roke.

Vzrok: Nevaren način dela.

Naše mamice

Marjanica Mira je 3. februarja rodila dečka, Draksler Marija 17. februarja dečka, Vasilič Dušana 21. januarja dečka, Blažević Mirjana 25. februarja deklico.

Iskreno čestitamo!

Uredništvo

Šarabon Marjan

Izžrebani reševalci

Prejeli smo 86 rešitev nagradne križanke, med katerimi je bilo 63 pravih. Zreba je določil naslednje dobitnike nagrad:

1. nagrado 50,00 din prejme Langus Nada — kurirka

2. nagrado 40,00 din prejme Zakelj Ana — konfekcija

3. nagrado 30,00 din prejme Jeraj Marjan — dež. gasilec

4. nagrado 20,00 din prejme Regajs Ana — oplemenitilnica

5. nagrado 10,00 din prejme Stritih Stefan — škrobilnica

Vojaki nam pišejo

Iz Bitole se je oglasil Smiljan Bogataj, ki se v prvi vrsti zahvaljuje udeležencem tekstiliade za poslano razglednico s Krvavca. Piše, da z zanimanjem pričakuje rezultate s tekmovanja, ob koncu pa vse člane kolektiva lepo pozdravlja.

Smiljan, hvala za pozdrave; kar pa zadeva tvoje zanimanje za rezultate s tekstiliade, je popolnoma razumljivo, da jih nestrpno pričakuješ, saj si bil doslej aktivni udeleželec teh tekmovanj in boš nastopal tudi v bodoče. Iz rezultatov, ki so objavljeni v

tej številki, boš videl, da so tvoji sotekmovalci iz podjetja tudi letos zelo uspešno nastopili na Krvavcu, kajti poleg odličnih uvrstitev posameznikov je tudi ekipa osvojila prvo mesto in prehodni pokal. Naslednje leto, ko boš zopet med tekmovalci tudi ti, pa se bo odvijala borba za nov prehodni pokal.

V imenu bralcev Tekstilca ti želim, da bi ti dnevi v vojaški uniformi čimlepše minevali in te lepo pozdravljam z željo, da se še kaj oglasiš.

Urednik

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne skupnosti Bombažne predilnice in tkalnice Tržič — ureja uredniški odbor: Lončar Janez, Fornazarič Stanko, Svab Anica, Eržen Vlasta, Cerar Franc, Markun Alenka, Rakovec Cirila, Herak Marjan, Šarabon Franci, Mrak Marjeta. — Glavni in odgovorni urednik Furlan Janez — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290. Telefon 50-340 int. 90 — Tisk GP Gorenjski tisk Kranj v 1450 izvodih — Glasilo izhaja enkrat mesečno — List dobijo člani kolektiva brezplačno. — Glasilo je po 7. točki I. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, Uradni list SFRJ št. 33/72, prosto plačila prometnega davka